

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร
ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร
ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

-6 ก.ย. 2547

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
พฤษภาคม 2547

ภัทรียา อินทร์สุวรรณ. (2547). สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของ
บุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม. ปรินทิพนิพนธ์ วท.ม. (การจัดการ
นันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์,
รองศาสตราจารย์ ดร.กำโชค เผือกสุวรรณ.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการ การจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็น
บุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบดังนี้

บุคลากรมีความคิดเห็นต่อสภาพ และความต้องการ การจัดกิจกรรมนันทนาการของ
สถาบันราชภัฏจันทรเกษมคือ

1. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ บุคลากรโดยรวมและจำแนกตามตัวแปร เพศ
อายุ และสถานภาพสมรส เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง
ส่วนด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อย
ทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปรสมรสแล้ว มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านบุคลากร
ผู้ให้บริการ

2. ความต้องการ การจัดกิจกรรมนันทนาการ ทั้งบุคลากรโดยรวมและจำแนกตาม
ตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส ทุกตัวแปร มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

STATUS AND NEEDS FOR RECREATIONAL ACTIVITIES MANAGEMENT
OF THE PERSONNEL AT RAJABHAT INSTITUTE CHANDRAKASEM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University

May 2004

Patthareeya Insuwan . (2004). *Status and Needs for Recreational Activities Management of the Personnel at Rajabhat Institute Chandrakasem*. Master thesis, M.Sc. (Recreation Management). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committees : Asst.Prof. Panomsak Sawatpong , Assoc.Prof. Dr. Kamchoke Phueksuwan.

The purpose of this research were to investigate the Status and Needs for Recreational Activities Management of the Personnel at Rajabhat Institute Chandrakasem. The sample of the study consist of 278 personnels .The instrument used for collecting data was five rating scale questionnaires. Percentage , arithmetic mean , standard deviation for the data analysis.

The results of this study were as follows:

The opinion of the personnels about recreational activities management at Rajabhat Chandrakasem concern with status and need of the activities management were :

1. Recreational activities management status of the personnels opinion in overall and variables , sex , age, and marriage status were in medium level. Consideration in each area found that the policy and objective and the kind of recreation activity were in medium level, but place equipments and convenience , service personnels were in low level for all variables , except for married person was in medium level as service personnels aspect .

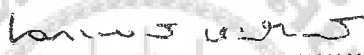
2. Recreational activities management needs of the personnels in high level for overall and every variable.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

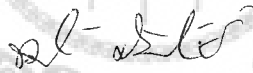
สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร
ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

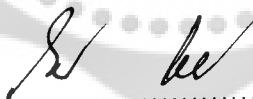
ของ
นางสาวภัทริยา อินทร์สุวรรณ

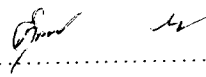
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

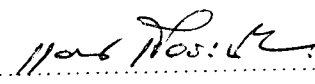

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่.....1.....เดือน พฤษภาคม 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กำโชค เพือกสุวรรณ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์สุภารัตน์ วรทอง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจียรนัย)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเรียบร้อยได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. กำโชค เผือกสุวรรณ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สุภารัตน์ วรทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ แผน เจียรนัย กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า ทุกท่าน กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุนันท์ คุณแม่वासนา อินทร์สุวรรณ ที่กรุณาเมตตาให้การสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา และให้กำลังใจเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่สถาบันราชภัฏจันทรเกษมทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามอย่างจริงใจ ขอขอบคุณน้องชาย นายรุจิพงษ์ อินทร์สุวรรณ เพื่อนๆ พี่ๆ ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด

ภัทรียา อินทร์สุวรรณ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	8
แนวคิดและหลักการนันทนาการ.....	11
ความหมายของนันทนาการ.....	13
ประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ.....	14
ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ.....	24
สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	36
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
วิธีดำเนินการวิจัย.....	90
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก แบบสอบถามในการวิจัย.....	104
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	112
ประวัติของผู้วิจัย.....	114

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของบุคลากร.....	37
2	ค่าร้อยละของบุคลากรสถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	42
3	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน นโยบายและวัตถุประสงค์.....	43
4	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก.....	45
5	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน บุคลากรผู้ให้บริการ.....	47
6	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ.....	48
7	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน นโยบายและวัตถุประสงค์ จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	49
8	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนก ตามตัวแปรเพศ.....	51
9	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน บุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	53
10	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตาม ตัวแปรเพศ.....	54

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

11	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน นโยบายและวัตถุประสงค์ จำแนกตามตัวแปรสถานภาพ สมรส.....	55
12	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตาม ตัวแปรสถานภาพสมรส.....	57
13	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม ด้าน บุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปรสถาน ภาพสมรส.....	59
14	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้าน ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามตัวแปรสถาน ภาพสมรส.....	60
15	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้าน นโยบายและวัตถุประสงค์ จำแนกตามตัวแปรอายุ.....	61
16	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้าน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตัวแปรอายุ..	62
17	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้าน บุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปรอายุ.....	64

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

18	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้าน ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามตัวแปรอายุ.....	65
19	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์.....	66
20	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านสถานที่ อุปกรณ์ ละสิ่งอำนวยความสะดวก.....	67
21	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ.....	69
22	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการ.....	70
23	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	71
24	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตาม ตัวแปรเพศ.....	73
25	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	75

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

26	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	76
27	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ จำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส.....	77
28	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตัวแปร สถานภาพสมรส.....	79
29	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส.....	81
30	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามตัวแปร สถานภาพสมรส.....	82
31	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ จำแนกตามตัวแปรอายุ.....	83
32	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตัวแปรอายุ....	84
33	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปรอายุ.....	86

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 34 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการจัด
กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามตัวแปรอายุ..... 87
- 35 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและความต้องการ
การจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ทุกด้านโดยรวม..... 88

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
---	---------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

องค์กรต่าง ๆ จะสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายได้นั้น ขึ้นอยู่กับทรัพยากรการบริหารประเภทบุคคลเป็นอันดับสำคัญสูงสุด ถึงแม้ว่าองค์ประกอบปัจจัยด้านการเงินมากมาย เครื่องอำนวยความสะดวกทันสมัย ระบบและวิธีการเป็นเลิศ แต่บุคลากรในการดำเนินการตั้งแต่ผู้บริหาร จนกระทั่งพนักงานทุกคนไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ สุขภาพกายและจิตใจไม่สมบูรณ์ มีแต่ความเครียด เจ็บป่วยได้ง่าย สมรรถภาพทางกายและจิตใจอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยเกื้อหนุนพร้อมสมบูรณ์ ก็ไม่มีประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้นบุคลากรจึงเป็นประชากรสำคัญที่สุดในองค์กร ตั้งแต่ระดับเล็ก ๆ จนกระทั่งระดับชาติ ดังที่ ประเวศ วะสี (2530: 16) กล่าวว่า การมีประชากรที่มีคุณภาพย่อมสามารถสร้างความเจริญให้แก่ชาติ และทำให้เกิดการพัฒนาอย่างมีคุณภาพได้เป็นอย่างดีและถ้าพลเมืองมีสมรรถภาพทางกายและใจที่ดีด้วยและย่อมจะเป็นประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเป็นเลิศ ดังนั้นทราบได้ที่เราเพิกเฉยปล่อยให้พลเมืองอ่อนแอ สุขภาพเสื่อมโทรมทั้งกายและจิตใจแล้ว เมื่อนั้นก็จะบั่นทอนศักยภาพที่จะต้องต่อสู้กับสิ่งต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ได้

หนึ่งในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา สังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรมใหม่อย่างรวดเร็ว และไม่หยุดยั้ง แรงงานจากชนบทย้ายเข้าสู่เมืองก่อให้เกิดชุมชนแออัด ทำให้เกิดปัญหาการให้บริการสวัสดิการต่าง ๆ ไม่ทันและไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ปัญหาการขยายตัวด้านสินค้าและราคา ปัญหาสภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อม ปัญหาการจราจร สังคมยุคใหม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต เช่น รีบเร่ง แข่งขัน เห็นแก่ตัว ขาดระเบียบวินัย แดกแยก แนวคิดและค่านิยมเปลี่ยนแปลง มีผลทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมของสังคมและเยาวชนเบี่ยงเบนในทางไม่พึงประสงค์มากขึ้น เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว ปัญหาอาชญากรรม เยาวชนหันไปเสพสิ่งเสพติดให้โทษ สิ่งเหล่านั้นย่อมเป็นการทำลายทรัพยากรมนุษย์ของชาติทั้งสิ้น (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544 : 12) ซึ่งแน่นอนว่าสภาพปัญหาเหล่านี้ย่อมเป็นผลร้ายที่บั่นทอนความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ สังคมใดมีลักษณะเช่นนี้ย่อมจะมีแต่ความตกต่ำและกลายเป็นสังคมที่พินาศได้ในที่สุด คนที่อาศัยอยู่ในสังคมเช่นนี้ย่อมจะมีแต่ความเครียด เหนื่อยล้า ท้อแท้ได้

สำหรับในแง่ของคุณภาพชีวิตในสภาพแวดล้อมของสังคมไทยที่เข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่ ทำให้บุคคลต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีระดับที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พอดีตามอัตภาพ รัฐบาลในฐานะองค์กรของรัฐที่มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการพัฒนา

ประชากรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เห็นความสำคัญในเรื่องนี้จึงกำหนดแนวทางและนโยบายเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยจัดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2519 – 2523) จนมาถึงฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) และได้อธิบายความหมายของคุณภาพชีวิตโดยสรุปว่า การพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านอาชีพและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาคุณภาพของคนในทุก ๆ ด้านทุก ๆ ขั้นตอนและทุกระดับวัยของชีวิต เพื่อให้ได้มาซึ่งการดำรงชีวิตในสังคมอยู่ในระดับดี รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้องค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ทำงานอย่างจริงจังโดยหาหนทางและหรือวิธีการต่าง ๆ ไปพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม เครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ นั้นคือกิจกรรมนันทนาการเพราะกิจกรรมนันทนาการช่วยพัฒนาอารมณ์และจิตใจให้เป็นสุข สนุกสนาน เป็นเรื่องของจิตใจที่กำหนดคุณภาพต่าง ๆ ของการกำหนดชีวิตได้จึงกล่าวได้ว่า องค์ประกอบในแง่ของคุณภาพชีวิต ถ้าพิจารณาโดยถ่องแท้แล้ว จะหาจากกิจกรรมนันทนาการได้เป็นส่วนมาก ซึ่ง เคร้าส์ (Kraus. 1984) ยืนยันในงานวิจัยสำรวจความคิดเห็นของคนอเมริกันเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการที่มีส่วนพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม โดยเสนอเป็นเปอร์เซ็นต์ที่กิจกรรมนันทนาการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังนี้ การยอมรับตนเองและผู้อื่น 54 % ความสัมฤทธิ์ผล 59 % สุขภาพกาย 58 % ความรักความเข้าใจ 61 % อิสรภาพ บุคคลและสังคม 71% การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกลุ่ม 63 % ส่งเสริมสถานภาพ 50 % ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 50 %

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการพัฒนาคนหรือทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องดำเนินงานทั้งทางด้านสุขภาพและการศึกษาควบคู่กันไป โดยจะต้องพัฒนาปัจจัยองค์ประกอบของบุคลิกภาพหลายด้านพร้อมกัน คือ ปัจจัยด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยอาศัยกิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อในการพัฒนา

นอกจากนั้นแล้ว ความสำคัญของนันทนาการจะเห็นได้จากการที่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ประกาศหลัก “ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน” (The Universal Declaration Human Rights) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับนันทนาการอยู่ 3 มาตรา คือ มาตรา 24 “ทุกคนมีสิทธิที่จะพักผ่อนและใช้เวลาว่าง” มาตรา 26 “การศึกษาเป็นเครื่องช่วยให้มนุษย์พัฒนาทางด้านบุคลิกภาพ” และมาตรา 27 “ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนด้านวัฒนธรรม ศิลป ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนผลประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนั้น ๆ” (จรินทร์ ธานีรัตน์. 2528 : 45)

➤ แนวนโยบายของรัฐมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จะเห็นได้จากแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ในด้านวัตถุประสงค์เน้นให้เร่งรัดพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ วัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้นำมากำหนดเป็นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ขึ้นในปัจจุบันทั้งนี้ โดยมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพพลเมืองให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และพละนามัยสมบูรณ์ นโยบายการศึกษาและมาตรการในการพัฒนา เพื่อพัฒนาบุคคล ประการหนึ่งก็คือ การสร้างความเข้าใจและให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องเกี่ยวกับโภชนาการ การกีฬา การออกกำลังกาย การพักผ่อน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความเหมาะสมตามเพศและวัย

แนวทางดังกล่าวนี้ กระทรวงศึกษาธิการในฐานะเป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดการศึกษาจึง กำหนดเป็นนโยบายให้สถาบันการศึกษา พัฒนาบุคลากรอุดมศึกษาในด้านวิชาการจรรยาบรรณ ทักษะในการจัดการบุคลิกภาพ การวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การทำนุบำรุงศิลปและ วัฒนธรรม เช่น โครงการและกิจกรรมการศึกษา เพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมและทำนุ บำรุงศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ มุ่งเน้นพัฒนาบุคลิกภาพ นักเรียนนักศึกษา ครูอาจารย์และบุคลากร (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา 2545: 4-16)

สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ในฐานะเป็นองค์กรระดับอุดมศึกษาในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายและมาตรการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติ โดย กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ คือ 1. การวิจัย 2. บริการวิชาการ แก่สังคม 3. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 4. งานบริหาร และการใช้ทรัพยากรของสถาบันให้มีความเหมาะสมกับการเป็นมหาวิทยาลัย 5. เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการและให้เพิ่ม จำนวนและประเภทของอุปกรณ์และสนามกีฬา การฝึกสอนกีฬาและสนับสนุนการกีฬาเพื่อ สุขภาพพละนามัย (สถาบันราชภัฏจันทรเกษม. 2545 : 12)

ด้วยเหตุที่กิจกรรมนันทนาการเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างและพัฒนาบุคคลใน ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอันเป็นองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต จึงเป็น เหตุให้บุคคลในทุกเพศทุกวัยสนใจหันมาใช้เวลาว่างประกอบกิจกรรมนันทนาการ ในภาวะ ปัจจุบันมากขึ้นเป็นลำดับ หน่วยงานของภาครัฐ และเอกชนร่วมมือกันในการจัดกิจกรรม นันทนาการให้กับบุคลากรภายในองค์กรมากขึ้น สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ได้จัดโครงการ กิจกรรมนันทนาการให้กับบุคลากร โดยจัดประเภทและชนิดต่าง ๆ ของกิจกรรมนันทนาการ หลากหลาย ทั้งวันหยุดประจำสัปดาห์ และวันกิจกรรมนักศึกษาภาคบ่าย และยามเย็นของ บางวัน หรือทุกวันโดยเปิดบริการให้เลือกกิจกรรมตามโอกาส มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากบ้าง น้อยบ้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาระงานที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเฉพาะการสอนนักศึกษามากมาย และแต่ละบุคคลต่างก็มีวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน มีความประสงค์ต้องการกิจกรรม นันทนาการแตกต่างกันออกไป ดังนั้นจึงเป็นปัญหว่าบุคคลเหล่านั้นมีความต้องการนันทนาการ ประเภทใด มากน้อยเพียงใด อย่างไร เพื่อทางสถาบันฯ จะได้จัดบริการกิจกรรมนันทนาการได้ ถูกต้องเหมาะสม และเพียงพอ นอกจากนั้นยังเป็นสื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีงามระหว่าง บุคคล และหมู่คณะอันจะเป็นผลดีต่อการบริหารจัดการของสถาบันและประเทศชาติ

จากเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ ให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของบุคลากรของสถาบันต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการจัดดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของสถาบันและกระทรวงศึกษาธิการ อีกทั้งเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังต่อไปนี้
ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษมที่กำลังปฏิบัติงานที่ ปีการศึกษา 2546 จำนวน 556 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษมที่กำลังปฏิบัติงานที่ ปีการศึกษา 2546 จำนวน 278 คน ได้มาโดยการเทียบขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภทในขั้นตอนต่อไป

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ

1.2 สถานภาพสมรส

1.3 อายุ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เพศ หมายถึง ลักษณะเพศของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษมแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

1.1 เพศชาย

1.2 เพศหญิง

2. สถานภาพสมรส หมายถึง สภาพของแต่ละบุคคลทางสังคมที่บ่งบอกสถานะของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม แบ่งได้ดังนี้

2.1 โสด

2.2 สมรส

3. อายุ หมายถึง อายุเต็มบริบูรณ์ของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม แบ่งเป็น

3.1 30 ปีลงมา

3.2 31 – 45 ปี

3.3 46 ปีขึ้นไป

4. สภาพ หมายถึง ภาวะหรือปรากฏการณ์ที่เป็นจริงอยู่เป็นประจำในการประกอบกิจกรรมนันทนาการของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ซึ่งประกอบด้วยสภาพต่าง ๆ ดังนี้ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากรผู้ให้บริการ

5. ความต้องการ หมายถึง ความรู้สึกเฉพาะตัวของบุคคลที่มีลักษณะเป็นความคาดหวังให้ได้มาซึ่งสิ่งยังขาดในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งในที่นี้ หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านต่าง ๆ บริการให้กับบุคลากรของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

6. กิจกรรมนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่บุคลากรกระทำด้วยความสมัครใจและความพอใจเพื่อพักผ่อนยามว่างและมีจุดประสงค์เพื่อความเพลิดเพลิน สนุกสนาน บันเทิงใจ มิใช่เพื่อเป็นอาชีพหรือเป็นงานที่ทำอยู่เป็นปกติ เป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และช่วยก่อให้เกิดการสร้างสรรค์

7. บุคลากร หมายถึง ข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือน พนักงาน ลูกจ้างประจำ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม สังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏกระทรวงศึกษาธิการ

8. สถาบันราชภัฏจันทรเกษม หมายถึง องค์การทางการศึกษาเทียบเท่ามหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตชั้นอุดมศึกษา วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงรักษาศิลปะและวัฒนธรรม ไทย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

9. ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ หมายถึง ลักษณะธรรมชาติของกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ที่จัดหลากหลายชนิดมาอยู่รวมกัน โดยพิจารณาเลือกจากลักษณะธรรมชาติที่คล้ายคลึงกัน สำหรับในการวิจัยนี้ กำหนดไว้ 8 ประเภท ดังนี้

9.1 กีฬา หมายถึง กีฬาที่จัดให้มีการเล่นและแข่งขันกันตาม กฎ กติกา มรรยาททางกีฬา ได้แก่ บาสเก็ตบอล วอลเลย์บอล เซร์บอล เปตอง แต่เน้นการจัดในแง่ความสนุกสนาน สมานสามัคคี อาจมีการดัดแปลงกติกาบางส่วนออกบ้าง

9.2 ดนตรีและเพลง หมายถึง สิ่งที่สร้างความบันเทิงในอารมณ์ให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง เล่นดนตรี ร้องเพลงเอง และฟังทั้งดนตรีและเพลง

9.3 เกมในร่ม หมายถึง ประเภทเล่นเกมเบ็ดเตล็ด โดยใช้สื่ออุปกรณ์ ที่ใช้บริเวณสถานที่น้อย เพื่อส่งเสริมพัฒนาความคิดอ่าน เช่น เกมหมากกระดาน เกมปาเป้าเพื่อสร้างสมาธิ เกมอินเตอร์เน็ต เกมการเคลื่อนไหวเบา ๆ ในร่ม

9.4 เดินรำและกิจกรรมเข้าจังหวะ หมายถึง การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพทั้งกายและใจพร้อม ๆ กัน รวมทั้งสามารถจัดในร่มและกลางแจ้ง เช่น การเดินรำแบบสากล นิยมเพื่อเข้าสังคม การเต้นแอโรบิคเพื่อพัฒนาสุขภาพ

9.5 เกมกลางแจ้ง หมายถึง การเล่นเกมบนพื้นสนามนอกอาคาร อาจจะอาศัยอุปกรณ์ เป็นสื่อหรือไม่ใช้อุปกรณ์ก็ได้ เช่น เกมการละเล่นของพื้นบ้าน วัฒนธรรมภาคต่าง ๆ เซร์บอล หมากกรุกคน วิ่งเล่นเกม

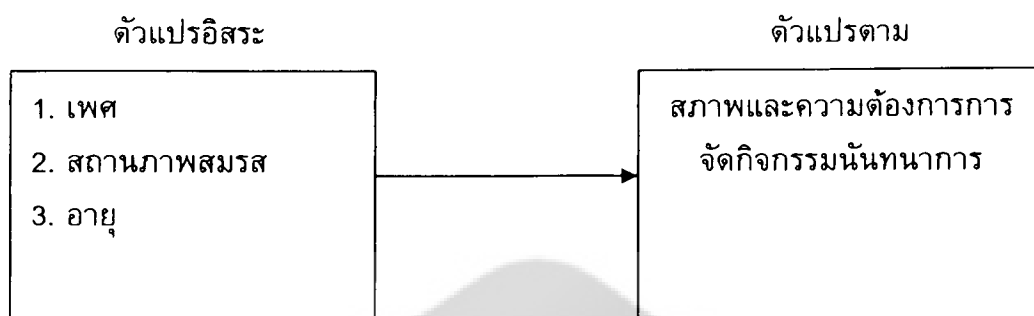
9.6 งานสังคม หมายถึง การสังสรรค์ เลี้ยงแสดงความยินดี สังสรรค์ประกอบกิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ หรือกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ

9.7 เสริมสร้างสมรรถภาพ และสุขภาพ หมายถึง การใช้เครื่องมือทางด้านวิทยาศาสตร์ กลไก เพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกาย หรือกิจกรรมการเคลื่อนไหวอื่น ๆ โดยการกำหนดรายการให้กระทำด้วยร่างกายเป็นสื่อร่วมกับใช้หลักวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นเครื่องมือในการจัดและประเมินผล

9.8 พัฒนาจิตใจและความสงบสุข หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อสนองการพัฒนาอารมณ์ ให้มีสมรรถภาพสามารถควบคุมอารมณ์ให้สงบนิ่ง เมื่อเกิดปัญหา อุปสรรคต่อตนเอง และเป็นกิจกรรมเสริมสร้างสมาธิ สร้างคุณธรรมจริยธรรม ปลูกจิตสำนึกของความรัก เมตตา โอบอ้อมอารี น้ำอันดีงาม และพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม ได้แก่ กิจกรรมทางศาสนา การนั่งสมาธิ การฝึกบริหารกาย เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องสภาพและความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
2. แนวคิดและหลักการนันทนาการ
3. ความหมายของนันทนาการ
4. ประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ
5. ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ
6. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

มนุษย์เป็นสิ่งที่มีชีวิต มีจิตใจ มีความรู้สึกนึกคิด มีความต้องการเพื่อการดำรงชีวิตให้อยู่รอด และมีความสุขในสังคม อรุณ รักธรรม (2527 : 67) ได้อธิบายความต้องการและความแตกต่างของมนุษย์ไว้ว่า เพราะความต้องการนี้เองที่ตัวผลักดันให้มนุษย์ต่อสู้ดิ้นรนและทำทุกอย่างเพื่อสนองความต้องการของตัวเอง ขนาดของการต่อสู้ดิ้นรนก็จะขึ้นอยู่กับระดับความต้องการของแต่ละคน ซึ่งมีไม่เท่ากัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเข้าใจความต้องการของมนุษย์ เพื่อจะได้บำบัดความต้องการเหล่านั้นได้ถูกต้อง ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ จึงเป็นทฤษฎีหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจให้ประชาชนออกกำลังกายได้มากขึ้น เพื่อมีประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน กฤษฎณา ศักดิ์ศรี (2534 : 166) กล่าวว่า ความต้องการเป็นเรื่องที่พัวพันกับการดำรงชีวิตให้อยู่รอดของมนุษย์ ความต้องการจึงปรากฏออกมาในรูปของความต้องการอันจำเป็นแห่งชีวิต ซึ่งมีมาแต่กำเนิดและจัดหาขึ้นภายหลัง กล่าวโดยสรุปของความต้องการของมนุษย์มีอยู่ 3 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย (Biological Needs)
2. ความต้องการทางจิตใจ (Psychological Needs)
3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs)

ทฤษฎีความต้องการกล่าวถึงปัจจัยเกี่ยวกับความต้องการ ได้แก่ทฤษฎีดังต่อไปนี้
 มาสโลว์ (Maslow. 1970 : 112–113) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้ศึกษา
 ความต้องการของมนุษย์ สรุปได้ว่า การแสดงพฤติกรรมมนุษย์นั้นเกิดจากความต้องการและ
 ความพึงพอใจ เมื่อได้รับการตอบสนอง เขาได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ (A Theory of
 Human Motivation) ได้สรุปธรรมชาติของมนุษย์ได้ 3 ประการคือ

1. มนุษย์มีความต้องการและต้องการมีอยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะไม่เป็นแรงจูงใจอีก ความต้องการที่ยัง
 ไม่ตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของมนุษย์มีเป็นลำดับขั้น ตามลำดับความสำคัญ (Hierarchy of
 Needs) กล่าวคือเมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงขึ้น
 ต่อไป ซึ่งได้แบ่งเป็นขั้นได้ 5 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) เป็นความต้องการ
 พื้นฐานที่จำเป็นต่อร่างกายและชีวิตมนุษย์ ได้แก่ ปัจจัยสี่ กล่าวคือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่
 อาศัย ยารักษาโรค และรวมสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เช่น การออกกำลังกาย
 การพักผ่อน การประกอบกิจกรรมนันทนาการ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Security and Safety Needs)
 มีความมั่นคงและปลอดภัยในทางกายภาพ เช่น ความมั่นคงและปลอดภัยต่อร่างกาย
 การประกอบอาชีพ การรักษาชีวิต การป้องกันอาชญากรรม

ขั้นที่ 3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการรู้จักคุ้นเคยใน
 สถานที่ทำงานและบ้าน เช่น รวมกลุ่มสมาชิก การติดต่อปฏิสัมพันธ์กันและรักใคร่แสดงออกถึง
 ความเป็นมิตร เป็นกลุ่มเดียวกัน ให้อภัยคนอื่นยอมรับเป็นสมาชิกในสังคม เช่น สโมสร คลับ หรือ
 กลุ่มไม่เป็นทางการ

ขั้นที่ 4 ความต้องการการยอมรับ (Esteem Needs) ความต้องการเกียรติยศ
 ชื่อเสียง การยกย่องนับถือจากผู้อื่น ซึ่งมาจากผลงานประกอบกันคุณงามความดี

ขั้นที่ 5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความ
 ต้องการขั้นสุดยอดของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนมีความคาดหวังไว้เป็นขั้นที่มนุษย์มีพร้อมบริบูรณ์
 แล้วทุกสิ่งทุกอย่าง มีครอบครัวที่ดี มีรากฐานที่ดี ทั้งนี้ความสำเร็จในชีวิตย่อมขึ้นอยู่กับการรู้จัก
 ใช้ความสามารถของตนเอง

ทฤษฎีความต้องการของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer Modified Hierarchy Theory)
 หลุย จาปาเทต (2533 : 40–41) เป็นผู้คิดทฤษฎีความต้องการนี้ ใน ค.ศ. 1972 หรือทฤษฎี
 อี อาร์ จี (ERG : Existence Relatedness-Growth Theory) ที่สนับสนุนทฤษฎีความต้องการ
 ตามลำดับขั้นของ Maslow เข้าปรับเปลี่ยนให้เข้าใจง่ายขึ้นจาก 5 ขั้นของมาสโลว์เหลือเพียง 3
 ลำดับขั้น เป็นทฤษฎี อี อาร์ จี ของอัลเดอร์เฟอร์ (ERG Theory Alderfer) ได้เสนอแนะ

รายละเอียดของทฤษฎี ดังนี้

1. ความต้องการการอยู่รอด (Existence Needs) คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อประทังชีวิตของคน เพื่อการอยู่ได้หรือเพื่อการอยู่รอด ความต้องการของเขาคือได้รวมเอาความต้องการขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ของมาสโลว์เข้าไว้ นั่นคือความต้องการทางร่างกายและความต้องการความปลอดภัยนั่นเอง

2. ความต้องการมีสัมพันธภาพ (Relatedness Needs) คือความต้องการที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคคลรอบ ๆ ตัว และบุคคลในสังคม ความต้องการตรงกับขั้นที่ 3 ของมาสโลว์ ซึ่งเรียกว่า ความต้องการทางสังคมของอัลเดอร์เฟอร์ (Social Needs Alderfer) ได้ให้ความสำคัญความต้องการขั้นนี้มาก เพราะถือว่ามนุษย์จะอยู่ได้มิใช่ความต้องการพื้นฐานเท่านั้น แต่การรวมตัวอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มหรือหมู่พวกนั้นมีความจำเป็น

3. ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) คือความต้องการเพื่อความเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการสูงสุดของคน ซึ่งเขาได้รวมเอาขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5 ของความต้องการตามลำดับ ของมาสโลว์เข้าด้วยกัน ความต้องการขั้นนี้จะบ่งบอกถึงความสูงสุดของชีวิตของมนุษยชาตินั่นเอง

สำหรับ โนลส์ (สวัณน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 91 ; อ้างอิงจาก Knowles. n.d. 1970) นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แยกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้ เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ คือความต้องการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย การพักผ่อน หมายความว่าถ้าหากตัวหนังสือเล็กเกินไป เสียงสูง เบา เกินไป เก้าอี้แข็งไป สิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้ไม่ประสบความสำเร็จพอใจได้

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่พาไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของความต้องการ ซึ่งก็ตรงกับความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self – actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตัวเองนั้นเป็นบุคคลที่น่าสงสาร เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตัวเอง ทำให้คุณค่าอื่น ๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษา พบว่าคนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถหางานทำหรือทำตนให้เป็นประโยชน์

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Needs for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางร่างกาย ถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการสนองตอบ จะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง โดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมทั้งหลาย

- 4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Needs for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องเผชิญภัยและการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้นเมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความว้าวุ่นใจจนเกิดอาการทางพฤติกรรม เหนื่อยอ่อน ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Needs for Affection) คนทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งในบางครั้งก็เป็นสาเหตุจากความต้องการด้านนี้อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม คือ ต้องการมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ ความร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็ทำให้เกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือมีลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Needs for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกว่ามีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการทางด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคม เป็นชุมชน สถาบันต่าง ๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

จากแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) และโนลส (Knowles) พอสรุปได้ว่า เป็นทฤษฎีการจูงใจที่เน้นเรื่องการตอบสนองความต้องการเช่นเดียวกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ โดยเชื่อว่าความต้องการของมนุษย์มี 3 ประการ คือความต้องการขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการดำรงชีวิต ความต้องการความสัมพันธ์ในสังคม และความต้องการเพื่อความเจริญก้าวหน้า ซึ่งความต้องการทั้งสามจะมีลักษณะต่อเนื่องจากความต้องการทางวัตถุที่เป็นรูปธรรมไปสู่ความต้องการทางจิตใจที่เป็นนามธรรม

การปฏิบัติกิจกรรมนั้นหนทางการต่าง ๆ เป็นความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อร่างกายมนุษย์ เพราะในปัจจุบันความเจริญทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรมมีมากขึ้น มนุษย์เปลี่ยนแปลงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต การนำเครื่องจักรมาใช้แทนพลังงานจากมนุษย์มีมากขึ้น การใช้กล้ามเนื้อและพลังงานในร่างกาย จึงลดปริมาณลงมาก ทำให้สมรรถภาพลดลง เป็นผลทำให้ความสมบูรณ์ทางจิตใจและร่างกายลดลง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานก็จะต่ำไปด้วย

แนวคิดและหลักการนันทนาการ

การนันทนาการ เป็นการจัดการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการในประเภทต่าง ๆ เป็นขบวนการของการกระทำของอวัยวะร่างกายในการเคลื่อนไหวหนักบ้าง เบาบ้าง ได้ใช้สมอง เน้นพัฒนาจิตใจ อารมณ์ควบคู่ไปกับสุขภาพร่างกาย โดยใช้เครื่องมือและ

กิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อไปสู่เป้าหมาย เช่นการเล่นเกม การเล่นกีฬาเพื่อความสนุกสนาน การท่องเที่ยว การเดินป่า ส่องนกตกปลา การร้องเพลง เป็นต้น การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ นั้นเป็นการตอบสนองความต้องการทางกายและจิตใจควบคู่กันไป อันเนื่องมาจากร่างกายขาดแคลน โดยเฉพาะความเครียดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังการทำงานอย่างหนัก โดยใช้ร่างกายและหรือสมองก็ตาม ดังที่สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 17) กล่าวว่าร่างกายต้องการฟื้นคืนสู่สภาพเดิมภายหลังได้ใช้ร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอง และจิตใจอย่างตรากตรำ จนเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า จึงทำให้ร่างกายไคร่อยากได้ความสดชื่นใหม่ หรือสร้างพลังขึ้นมาใหม่ เพื่อทดแทนในรูปแบบของการเล่น การแสดงออก ดนตรี ศิลปะหรืองานอดิเรกหรือท่องเที่ยว

ดังนั้นทำให้มีนักการศึกษา นักสังคมศาสตร์ต่างก็มีแนวคิดในการจัดการนำกิจกรรมนันทนาการมาเป็นปัจจัย ในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต โดยจัดร่วมกับหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับก่อนอนุบาล จนกระทั่งถึงอุดมศึกษาและนอกจากนั้นยังเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกเวลาเรียนด้วย

กำโชค เผือกสุวรรณ (2538 : 41) กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการเป็นขบวนการจัดการกระทำได้ในสถานศึกษาและภายนอก ดังจะเห็นได้ว่า มีกิจกรรมนันทนาการเพื่อมวลชน จัดบริการยามเย็น กลางคืน หรือวันหยุดราชการที่จัดโดยรัฐและเอกชนมากมาย เช่น กิจกรรมบันเทิง การท่องเที่ยว การดนตรี และการแสดง กีฬายามเย็นตามหน่วยงานต่าง ๆ รายการวิทยุและโทรทัศน์ เป็นต้น ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ความต้องการของมนุษย์และองค์การปรารถนาอย่างแรงกล้าทุกวันเวลา

หลักการสำคัญในการจัดกิจกรรมนันทนาการ

ในการจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ทั้งโดยทั่วไปและอย่างเฉพาะทาง เป็นเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน พัฒนาสุขภาพกายและจิตใจ สร้างลักษณะนิสัยแห่งความเป็นคนดี มีคุณภาพชีวิตที่งดงาม ดังนั้นการให้กิจกรรมแก่ผู้ร่วมกิจกรรมนันทนาการจะต้องจากการอยู่บนพื้นฐานสำคัญ คือ

1. มีกิจกรรมให้ทุก ๆ คนได้กระทำ
2. จัดการในเวลาว่างหรือเวลาอิสระ
3. กิจกรรมที่ใช้ไม่ทำลายสุขภาพทั้งทางตรงและทางอ้อม
4. ไม่ผิดศีลธรรม

ดังที่สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 27-28) กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการให้สมบูรณ์และบรรลุเป้าหมายโดยสมบูรณ์ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบแห่งการจัดการ ดังนี้

1. นันทนาการต่าง ๆ จะต้องมียุทธศาสตร์ให้สมาชิกได้กระทำ
2. กิจกรรมต้องเป็นรูปแบบและมีกระบวนการ
3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องสมัครใจ
4. สามารถเกิดขึ้นได้ในเวลาที่ไม่จำกัด

5. กิจกรรมยืดหยุ่นได้ และต้องสนองความต้องการได้อย่างพอใจ สามารถลดความเครียด และเพิ่มสมรรถภาพทางกายและจิตใจ
6. เป็นเวลาที่ว่างอิสระตามแต่ละบุคคล
7. กิจกรรมไม่ทำลายสุขภาพและผิดศีลธรรม

ความหมายของนันทนาการ

มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพนันทนาการและการศึกษาทั่วไปให้ความหมายเกี่ยวกับนันทนาการไว้ต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ดังนี้

จันทร์ ผ่องศรี (2530 : 6-7) ให้ความหมายว่านันทนาการ เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานเพลิดเพลินใจ ได้สาระทางการพัฒนาอารมณ์ และทำให้เป็นคนมีสุขภาพจิตสมบูรณ์ได้ด้วย

พอง เกิดแก้ว (2532 : 14) กล่าวว่านันทนาการ เป็นกิจกรรมที่มีความใกล้ชิดกับการพลศึกษามาก สามารถพัฒนาบุคคลที่เล่นนันทนาการให้เป็นบุคคลที่มีสุขภาพกายและจิตใจดี มีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างมีความสุข เพราะเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งตนเอง และเพื่อนร่วมงานหรือร่วมกิจกรรม

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2532 : 18) กล่าวว่านันทนาการนั้นเน้นในเรื่องกิจกรรม กระทำในยามว่าง โดยใช้ความสมัครใจเป็นหลัก ไม่มีการบังคับ และได้รับความพึงพอใจ เพลิดเพลินใจ จากกิจกรรมเป็นหลักสำคัญ

บรรจง คณะวรรณ (2532 : 31) กล่าวว่า นันทนาการ หมายถึง การเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในช่วงที่มีเวลาว่างจากงานประจำ หรือการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ตนเองมีความสนใจขณะมีเวลาว่าง เพื่อเพิ่มทักษะ ประสบการณ์และการเข้าทำกิจกรรมนั้นก็ เป็นไปด้วยความสมัครใจ เป็นการทำงานที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือสร้างสรรค์งานขึ้นมาใหม่หรือเป็นการเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อลดเวลาว่างที่ตัวเองมีอยู่ให้น้อยลง เป็นการลดความเครียดทั้งทางกายและทางอารมณ์ให้หมดหรือลดน้อยลง กลับเป็นคนใหม่ที่มีพลัง มีความสดชื่นที่เต็มไปด้วยพลังพร้อมจะทำงานหรือเผชิญโชคต่อไป

กำโชค ผือกสุวรรณ (2538 : 12) กล่าวว่านันทนาการ เป็นกระบวนการของการจัดการกิจกรรมให้กับผู้ร่วมกิจกรรมได้ความสุข สนุกสนาน พัฒนาอารมณ์ สังคม สติปัญญา และร่างกายได้ ทั้งนี้ต้องมีกิจกรรมเป็นสิ่งที่กระตุ้นหรือเครื่องมือ และต้องเน้นกิจกรรมที่ไม่ทำลายสุขภาพ ไม่ผิดศีลธรรม จัดในเวลาและโอกาสที่ทุกคนมีเวลาว่างโดยแท้จริง

สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 17-20) ได้ให้ความหมายของนันทนาการไว้หลายลักษณะสรุปได้ดังนี้

1. นันทนาการ หมายถึงการทำให้สดชื่น และมีพลังขึ้นมาใหม่ ได้จากการเล่น การแสดงออกทางกีฬา ดนตรี ศิลปะ งานอดิเรก

2. นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่มีกระบวนการ (Process) ในการพัฒนาประสบการณ์หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล หรือสังคมโดยอาศัยกิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อในช่วงเวลาอิสระ อย่างสมัครใจ

3. นันทนาการ หมายถึง สวัสดิการทางสังคม (Social Welfare) ที่จัดบริการทางสังคมให้กับประชาชนโดยรัฐ เช่น จัดสถานพักผ่อนหย่อนใจ สวนอุทยาน สวนสาธารณะ เป็นต้น

4. นันทนาการ เป็นศาสตร์ที่ศึกษาถึงพฤติกรรมของบุคคลในช่วงเวลาว่าง โดยนำรูปแบบของกิจกรรมเป็นเครื่องมือในการศึกษาและพัฒนา และมีความมุ่งหวังเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

ฮัตชินสัน (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544 : 24 ; อ้างอิงจาก Hutchinson. n.d.) กล่าวว่า นันทนาการเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับในการใช้เวลาว่างหาประสบการณ์ เพื่อสร้างความพึงพอใจในแต่ละบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการ

แนช (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544 : 26 ; อ้างอิงจาก Nash. n.d. 1960) กล่าวว่า นันทนาการเป็นสื่อสำหรับการตอบสนองความพึงพอใจ ตามความต้องการของมนุษย์ ซึ่งอยู่ภายใต้แรงขับ และความกดดันภายใน โดยที่กิจกรรมนันทนาการเป็นสิ่งกระตุ้นเร้าใจ อารมณ์ โดยได้เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมกิจกรรมนันทนาการที่เรียกว่า “ลีลาชีวิต เพื่อเน้นนันทนาการ” (Recreation Life Style)

ดังนั้น จากความหมายของนันทนาการ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จึงสรุปได้ว่า นันทนาการเป็นได้ทั้งกิจกรรมและวิชาการที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่มีกระบวนการจัดกระทำให้บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการนั้น ๆ ได้พัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนาน คลายเครียด เสริมสร้างคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพใจและกายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ทั้งนี้โดยใช้กิจกรรมนันทนาการประเภทและชนิดต่าง ๆ เป็นสื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ พัฒนาจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และร่างกาย

ประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ

กิจกรรมนันทนาการ เป็นกระบวนการหรือเครื่องมือในการจัดกระทำกับสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม อันมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้ดำเนินการจะต้องศึกษา และเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติของกิจกรรมนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อจะได้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย หรือบุคคลที่พึงประสงค์ต้องการอย่างแท้จริง จึงจะเกิดประโยชน์ และมีคุณค่าของการดำเนินการประกอบกิจกรรมนันทนาการนั้น ๆ ซึ่งแต่ละประเภทของกิจกรรมนันทนาการจะมีคุณค่าแตกต่างกันออกไป ดังที่ ปรีชา อุทิสัน (2544 : 12) กล่าวว่า ดนตรีและเพลงเป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทหนึ่งที่ถูกประกอบกิจกรรมหรือร่วมกิจกรรมแล้วจะพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจสูงกว่ากิจกรรม การเล่นที่ต้องเคลื่อนไหว เช่น เล่นกีฬา หรือวิ่งออกกำลังกายอื่น ๆ และ กำโชค เผือกสุวรรณ (2538 : 18-19) กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการจะมีประโยชน์และคุณค่า

อยู่ในตัวกิจกรรมนั้น ๆ อยู่แล้ว เพียงแต่ผู้สนใจปรารถนาจะไปหยิบยกมาใช้ให้เป็นประโยชน์แต่บุคคลอย่างไร เช่น บุคคลผู้หนึ่งทำงานเป็นผู้บริหารทำงานใช้สมองทั้งวันเครียดเป็นอย่างมาก อารมณ์หงุดหงิดฉุนเฉียว เมื่อได้ไปเดินรำหลังเลิกงาน บุคลิกลักษณะที่ปรากฏไม่งดงาม หายไปอย่างปลิดทิ้งโดยทันที อันนี้ก็เป็นการตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้นที่จะเลือกกิจกรรมนันทนาการเพื่อตอบสนอง ผู้บริหารบางคนที่มีอาการเครียดเหมือนกัน ระบายความเครียดหลังเลิกงานโดยการไปดูภาพยนตร์สนุก ๆ หรือดูการแสดงละครหรือทำงานอดิเรกอื่น ๆ ก็ได้

ดังนั้น โดยรวมแล้วประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ สามารถมองได้เป็นสองลักษณะ คือ ลักษณะแรกคุณค่าโดยตรงโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมนันทนาการชนิดใดล้วนแล้วแต่พัฒนาและเสริมสร้างอารมณ์สุขสนุกสนานเพลิดเพลินทั้งสิ้น ลักษณะที่สองมีคุณค่าเฉพาะเป็นการสนองความต้องการที่บุคคลนั้น ๆ เลือกเองตามความสมัครใจ เพื่อบำบัดเติมในส่วนที่ขาดแคลนทั้งกายและจิตใจ ดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 38-40) สรุปคุณค่าและประโยชน์ของนันทนาการแต่ละประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมนันทนาการศิลปหัตถกรรม

กิจกรรมศิลปหัตถกรรม หมายถึง การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยมือ หรืองานด้านศิลปะต่าง ๆ ที่ทำขึ้นด้วยมือ ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม จึงหมายถึงงานด้านศิลปะต่าง ๆ ที่ทำขึ้นด้วยมือในเวลาว่างและมีได้ทำเป็นอาชีพ หรือหวังผลกำไรใด ๆ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะความสามารถในการใช้มือสร้างงานฝีมือให้แก่ชุมชนก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่า ดังนี้

1. ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ทำให้ตนเองมีคุณค่า
2. ผ่อนคลายความเครียด เปลี่ยนบรรยากาศ
3. เพลิดเพลิน สนุกสนาน พัฒนาอารมณ์สุข
4. มีความคิดสร้างสรรค์ เหมาะแก่บุคคลทุกระดับวัย
5. ฝึกความอดทน ใจเย็น มีความพากเพียรพยายาม
6. ทำให้เกิดสมาธิในการทำงาน
7. ประหยัด สามารถนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์ให้เกิดของใช้ใหม่ได้
8. เพิ่มทักษะการใช้มือและนิ้วมือ ประสานงานสมองในการประดิษฐ์ วาด ปั้น

สิ่งต่าง ๆ

2. กิจกรรมนันทนาการเกมกีฬา

เกมและกีฬานั้นเป็นกิจกรรมที่ต้องการความสัมพันธ์กันระหว่างทักษะการเคลื่อนไหว สติปัญญาความทนทาน และพลังกำลังของร่างกาย ในการประกอบกิจกรรม ซึ่งบางกิจกรรมจะมีการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ลูกบอล ลูกบอล หนังสติ๊ก ฯลฯ โดยมากมักจะจัดกิจกรรมประเภทนี้ในสถานที่ ๆ เป็นบริเวณกว้าง เช่น สนามหญ้า โรงยิมเนเซียม ลานกว้าง เป็นต้น ดังนั้น

กิจกรรมนันทนาการประเภทเกม กีฬา จึงเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ตื่นเต้น และท้าทายความสามารถของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีประโยชน์และคุณค่า ดังนี้

1. ได้ออกกำลังกาย ทำให้มีสมรรถภาพทางกายดีขึ้น
2. ช่วยให้ผ่อนคลายจากความวิตกกังวลและความเครียด
3. สุขภาพแข็งแรง มีชีวิตยืนยาว
4. สร้างมนุษยสัมพันธ์
5. สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
6. รูปร่างทรวดทรงดี ทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง
7. ใช้เวลาว่างให้มีประโยชน์ ลดการสร้างพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคม
8. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา
9. ฝึกความอดทน
10. ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย
11. ปราศจากโรคภัย
12. ฝึกความเป็นผู้นำ

3. กิจกรรมนันทนาการการเดินรำ

เป็นกิจกรรมการแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหว เป็นการแสดงของมนุษย์ในความสามารถที่จะเคลื่อนไหว ซึ่งทำทางต่าง ๆ ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของกิจกรรมในชีวิตโดยมนุษย์และวัฒนธรรม การเดินรำ เป็นการแสดงออกถึงอารมณ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ความสุข เสียใจ ความรัก สงคราม การบูชา ฯลฯ ซึ่งจำแนกระหว่างการเคลื่อนไหวและการเดินรำไว้ ดังนี้ คือ

การเคลื่อนไหว เป็นทั้งการแสดงกิริยาแบบรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ที่มาจากการตอบสนองภายในต่อสัญชาตญาณ

การเดินรำ เป็นการเคลื่อนไหวอย่างเป็นชุด ที่แสดงถึงปฏิกิริยาตอบสนองการกระตุ้นจากภายใน หรือภายนอก ก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่า ดังนี้

1. ผ่อนคลายความเครียด สนุกสนาน เพลิดเพลิน
2. พัฒนากิจกรรมการเคลื่อนไหว และการเคลื่อนไหวประกอบดนตรี
3. ให้มีโอกาสนในการเข้าสังคม
4. มีสมาธิที่ดีขึ้น
5. มีความคิดสร้างสรรค์
6. ให้รู้จักอดทน พยายาม และรับผิดชอบ
7. เป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกัน
8. ส่งเสริมความมั่นใจในตนเอง
9. มีบุคลิกภาพที่ดี

10. ทำให้มีร่างกายแข็งแรง พัฒนาสมรรถภาพทางกายทุกด้าน
11. รับรู้สุนทรีภาพของเสียงเพลง
12. แสดงถึงวัฒนธรรมของแต่ละชาติ

4. กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา

การท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นกิจกรรมนันทนาการที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจและนิยมเลือกในช่วงเวลาว่างหรือเวลาอิสระมากที่สุดประเภทหนึ่ง เพราะเป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีรูปแบบที่น่าสนใจหรือเรียกว่า สิ่งดึงดูดความสนใจ (Attractions) ที่มีรูปแบบหลากหลาย ซึ่งพอสรุปได้เป็น 12 ประเภทใหญ่ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น กิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนา การเมือง วิทยาศาสตร์ ชีวิตธรรมชาติ ก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าดังนี้

1. ผ่อนคลาย เกิดความสุขสดชื่น
2. รับอากาศบริสุทธิ์จากธรรมชาติ
3. มีความคิดสร้างสรรค์
4. ทราบซึ่งในวัฒนธรรม คุณธรรมมากขึ้น
5. เสริมสร้างความรู้ใหม่
6. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
7. เกิดความตื่นเต้นกระปรี้กระเป่า
8. พบและมีสังคมใหม่ ๆ จากเพื่อน ๆ ร่วมเดินทาง

5. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาจิตใจและความสงบสุข

อารมณ์ของมนุษย์เรานั้นเกิดจากสิ่งกระตุ้นจากสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มากระทบ ซึ่งเหตุการณ์หนึ่ง ๆ อาจส่งผลต่ออารมณ์ของคนแต่ละคนแตกต่างกันออกไป เหตุการณ์ใดที่มากระทบแล้วทำให้เกิดความพึงพอใจ ความยินดี อารมณ์ที่เกิดขึ้นก็คืออารมณ์สุข กิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ต่างก็จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาอารมณ์สุขของมนุษย์เป็นวัตถุประสงค์สำคัญข้อหนึ่ง ซึ่งอารมณ์สุขของมนุษย์มีสองลักษณะ

1. อารมณ์สุขสนุกสนาน (Fun) อารมณ์สุขลักษณะนี้ เกิดจากเหตุการณ์หรือกิจกรรมที่เน้นในเรื่องของการเคลื่อนไหว กิจกรรมกระตุ้นความรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ ตลกขำขัน
2. อารมณ์สุขสงบ (Peace) อารมณ์สุขสงบนี้เกิดจากเหตุการณ์หรือกิจกรรมที่เน้นในเรื่องของการพัฒนาจิตใจ สมาธิ และสติปัญญา ซึ่งจะไม่เน้นในเรื่องของการเคลื่อนไหว หรือการกระตุ้นอารมณ์มากนัก จะเป็นกิจกรรมที่ทำให้เราสงบ ได้มีโอกาสเรียนรู้ตนเอง เรียนรู้ผู้อื่น และพัฒนาตนเองในด้านของจิตใจและสติปัญญา ทำให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่า ดังนี้

1. ผ่อนคลายความเครียด และความวิตกกังวล
2. พัฒนาจิตใจและสติปัญญา
3. พัฒนาร่างกาย ระบบสรีระและชีวภาพ

4. หลีกหนีจากความสับสนวุ่นวาย เกิดความสงบ
5. สุขภาพแข็งแรง ชีวิตยืนยาว ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
6. มีความสุขสงบ
7. ทำให้รู้หลักในการดำเนินชีวิตให้มีความสุขได้มีโอกาสขัดเกลาจิตใจตนเอง
8. ฝึกความอดทนและควบคุมตนเอง
9. ทำให้มีโอกาสศึกษาตนเองและผู้อื่นเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัย
10. ช่วยให้เกิดสมาธิ
11. ทำงานประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. กิจกรรมนันทนาการการละคร

นันทนาการประเภทการละคร เป็นกิจกรรมการแสดงออกเป็นการระบายอารมณ์หรือกิจกรรมของชีวิตประจำวัน การสร้างความรู้สึกการแสดงออกแห่งตน นันทนาการการละครเกิดได้หลายวิธี เช่น เกิดจากการแสดงพิธีการศาสนา การฝึก หรือจินตนาการ ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์สุข สนุกสนาน ก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่า ดังนี้

1. เป็นการส่งเสริมการแสดงออกแห่งตน
2. เป็นลักษณะวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ
3. ส่งเสริมการเลียนแบบพฤติกรรมมนุษย์
4. เป็นการพัฒนาอารมณ์สุข
5. ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

7. กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก

งานอดิเรกจัดเป็นกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณค่าชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่วัยเด็กเยาวชนและผู้สูงอายุ เป็นการส่งเสริมการสร้างประสบการณ์ชีวิต เป็นการบำบัดทางกายและจิตใจ ส่งเสริมโอกาสให้บุคคลเลือกกิจกรรมตามความสนใจ และกระทำด้วยความเต็มใจในช่วงเวลาอิสระ เวลาว่าง และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล และสังคม ก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่า ดังนี้

1. เป็นการผ่อนคลายความเครียดของบุคคลและชุมชน
2. เป็นการส่งเสริมสุขภาพจิต
3. เป็นกิจกรรมที่ต่อต้านความเบื่อ หรือเวลาว่างเชิงบังคับ
4. เป็นการบริการตนเองและชุมชน
5. เป็นการแสดงออกทางสร้างสรรค์
6. เป็นสิ่งที่มีจุดหมาย หรือทดแทนโอกาสทำงาน
7. เป็นสื่อความรู้ และทักษะการเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองไม่รู้มาก่อน
8. เพื่อส่งเสริมความสมดุลในกิจกรรมงานเวลาว่างนันทนาการ
9. เพื่อส่งเสริมและตอบสนองความต้องการของสังคม

10. ส่งเสริมให้ประชากรวัยสูงอายุได้กระทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณค่า และมีจุดมุ่งหมาย สร้างความสมดุลของชีวิต

11. ชาบซึ่งในศิลปะ ความประทับใจ เป็นการบำบัด

12. งานอดิเรกช่วยพัฒนาทักษะจนกลายเป็นรายได้เสริม หรือเกิดอาชีพเสริม เศรษฐกิจของบุคคลและสังคม

8. กิจกรรมนันทนาการการดนตรีและร้องเพลง

ดนตรีเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อสาร หรือถ่ายทอดความรู้สึกของมวลมนุษยชาติ เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน บุคคล ชุมชน ค้นเคยกับดนตรี ทั้งในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การแสดงออกแห่งตน การท้าทาย การแสดงความสามารถขั้นสูงสุดที่บุคคลจะพึงกระทำได้ ดนตรีเป็นการระบายอารมณ์ เป็นการผ่อนคลายความเครียดขณะทำงาน หรือเวลาว่าง กล่าวโดยสรุป ดนตรีเป็นนันทนาการที่ต้องมีควบคู่กับสังคม เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน มีบทบาทต่อบุคคล ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ให้ประโยชน์และคุณค่า ดังนี้

1. ดนตรีช่วยกระตุ้นระบบประสาทสัมผัสของบุคคลและชุมชน
2. ดนตรีช่วยสร้างอารมณ์สุข สนุกสนาน และสุขสงบได้
3. ช่วยส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์
4. ส่งเสริมความสามารถทางจิตใจ และสติปัญญา
5. เป็นสื่อภาษาซึ่งไม่มีที่สิ้นสุด
6. เป็นส่วนประกอบของชีวิตประจำวัน
7. ช่วยลดความเครียดของบุคคล และสังคม
8. สร้างและส่งเสริมคุณค่าทางศิลปะการสร้างสรรค์
9. เป็นการพัฒนาอาชีพเศรษฐกิจแก่สังคม
10. เป็นสื่อของการสร้างความเข้าใจมิตรภาพแก่กัน

9. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง/ นอกเมือง

เป็นกิจกรรมหลากหลายที่ส่งเสริมให้บุคคลได้มีโอกาสใกล้ชิดธรรมชาติ สภาพแวดล้อม มลภาวะเป็นพิษ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคล และสังคม แหล่งนันทนาการประเภทนี้ ได้แก่ สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ฟาร์ม ค่ายพักแรม สวนหย่อม สวนผักผลไม้ พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ หรือศูนย์ชุมชนที่นอกเหนือจากสภาพแวดล้อมในบ้าน หรือในห้องเรียน

กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมเป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง นอกเมืองที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง เพราะเป็นการผสมผสานกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น กิจกรรม ศิลปหัตถกรรม การต่อสู้เพื่อการอยู่รอด การสร้างวัสดุอุปกรณ์ โดยอาศัยธรรมชาติ การได้สัมผัสใกล้ชิดธรรมชาติ กิจกรรมตกปลา ล่าสัตว์ ไร่เขา ศึกษาธรรมชาติ การอนุรักษ์ธรรมชาติ และคุณค่าทางสังคม ระบอบเสรีประชาธิปไตย ก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่า ดังนี้

ทางด้านสังคม

1. ครอบครัว มีความพึงพอใจทางเพศสัมพันธ์ ทำงานร่วมกับคนอื่น สนับสนุนทางด้านเศรษฐกิจ
2. ศาสนา พิธีการ จิตใจ ก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์
3. สถาบันทางการเมือง สร้างสันติภาพในบ้านเมือง เป็นการขยายอาณาเขตการปกครอง มีเป้าหมายร่วมกันในสังคม เป็นการรวมกลุ่มทางสังคม
4. ระบบทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม

ทางด้านจิตใจ

1. ได้ความรู้และความเข้าใจ และสัมพันธภาพของธรรมชาติได้ดีขึ้น
2. หนีความกดดันจากสิ่งกายภาพต่าง ๆ
3. หนีปัญหาจากสังคม
4. สร้างความสำเร็จ ทำลาย ทำให้เกิดความสำนึก
5. มีอิสระภาพ ความมีเอกภาพ ความเป็นเจ้าของ
6. ได้รับคุณค่าจิตใจของตนเอง ทำให้ตนเองมีค่า
7. เป็นการสั่งสมประสบการณ์
8. ได้รับสมรรถภาพทางกาย ออกกำลังกาย
9. ได้เรียนรู้ บุกเบิกเพิ่มขึ้น
10. ได้สร้างสัมพันธภาพ ครอบครัวเพิ่มขึ้น
11. มีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น
12. พักผ่อนร่างกาย

10. กิจกรรมนันทนาการทางสังคม

ดังที่เข้าใจกันโดยทั่วไป มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ต้องการความรัก ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ และการเป็นเจ้าของ ดังนั้นกิจกรรมนันทนาการทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโอกาส มนุษย์สัมพันธ์ ความเข้าใจ ความสามัคคีอันดีต่อเพื่อนมนุษย์ ก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. ส่งเสริมกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่มและชุมชน
3. เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดจากงานและสังคม
4. เป็นการส่งเสริมการเป็นสมาชิกของกลุ่ม
5. สร้างเสริมคุณค่าของสังคมประชาธิปไตย
6. ช่วยพัฒนาคุณภาพของสังคม

11. กิจกรรมนันทนาการการบริการอาสาสมัคร

กิจกรรมอาสาสมัครเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การให้และการรับ การร่วมมือของชุมชนอันจะก่อให้เกิดความพึงพอใจและการพัฒนา จิตใจของบุคคลและสังคม อาสาสมัครเป็นการให้บริการโดยปราศจากสินจ้างรางวัล เป็นการเสริมสร้างทักษะการสร้างคุณภาพชีวิต การให้บริการอาสาสมัคร เป็นการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ โดยอาศัยแรงงาน ความร่วมมือของกลุ่ม หน่วยงานเอกชน ชุมชน และองค์กรธุรกิจการค้าที่จะต้องจัดบริการชุมชน ก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่า ดังนี้

1. อิ่มเอิบใจ อารมณ์สุขสบาย
2. รู้จักเสียสละ
3. เกิดความรักและศรัทธาในความเป็นเพื่อนมนุษย์
4. มองเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกัน
5. ปลุกจิตสำนึกแก่ตนเองและสังคมในด้านการเอื้ออาทร
6. ส่งเสริมสุขภาพ สังคม
7. เป็นผู้นำ ผู้บริหารได้อย่างน่าเต็มใจ

12. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ

สุขภาพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนทุกคน จุดมุ่งหมายของนันทนาการประการหนึ่งก็เพื่อพัฒนาสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตของคนให้สมบูรณ์ ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการอีกกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้นพร้อม ๆ กับความสนใจในสุขภาพของคนในปัจจุบันคือ กิจกรรมนันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ ซึ่งกิจกรรมนันทนาการประเภทนี้เป็นกิจกรรมแบบผสมผสานเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการชีวิตร (Life Style Management) ซึ่งเป็นการจัดการชีวิตให้เป็นสุขด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและสมรรถภาพ
2. การจัดการเกี่ยวกับโภชนาการ
3. การจัดการเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่ม สิ่งเสพติด
4. การจัดโปรแกรมนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
5. การสร้างสมดุลสุขภาพกายสุขภาพจิต
6. การควบคุมความเครียดและการผ่อนคลายก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่า

ดังนี้

1. ลดความเสี่ยงของหัวใจต่อการเสื่อมสภาพ
2. ทำให้การหมุนเวียนของเลือดในร่างกายดีขึ้น
3. ลดอัตราการเต้นของชีพจร
4. ลดอัตราเสี่ยงต่อความดันโลหิตสูง
5. เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการหายใจ

6. ช่วยอัตราส่วนของไขมันในเส้นเลือดดีขึ้น ป้องกันการอุดตันของไขมันในเส้นเลือด

7. ลดระดับน้ำตาลในเลือด
8. เปลี่ยนแปลงให้กล้ามเนื้อและไขมันมีอัตราส่วนที่เหมาะสม
9. เพิ่มความแข็งแรงของกระดูก
10. ช่วยลดน้ำหนักตัว
11. รูปร่างดีขึ้น
12. เพิ่มความแข็งแรงของกระดูก

จากการศึกษาสำรวจจุดมุ่งหมายในการใช้เวลาว่างของประชากรกรุงเทพมหานคร ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์ และคีนอื่น ๆ (2523 : บทคัดย่อ) ได้สรุปประโยชน์และคุณค่าของนันทนาการประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดของร่างกาย	63.39 %
2. เพื่อสุขภาพและความสมบูรณ์ของร่างกาย	53.56 %
3. เพื่อให้จิตใจสดชื่นแจ่มใส	53.07 %
4. เพื่อแสวงหาความสุขร่วมกับครอบครัว	43.24 %
5. เพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน	42.51 %
6. เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	41.28 %
7. เพื่อมิตรภาพและความสัมพันธ์อันดี	32.68 %
8. เพื่อหารายได้พิเศษนอกเหนือจากรายได้ประจำ	27.76 %

จะเห็นได้ว่าการใช้เวลาว่างของคนกรุงเทพฯ เน้นไปในเรื่องของการผ่อนคลายความตึงเครียด สุขภาพกาย สุขภาพจิต และความสุขของครอบครัว กิจกรรมนันทนาการที่จะส่งเสริมให้ชุมชนบรรลุจุดมุ่งหมายที่มีทุกรูปแบบและหลากหลาย

เจน ชนะสิริ (2539 : 5-6) ได้สรุปไว้ว่า มูลเหตุของความเสื่อมประสิทธิภาพของมนุษย์ เนื่องจากเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเครียดซึ่งเกิดจากการขาดการพักของสมองและร่างกาย ซึ่งจะพบมากในพวกบ้างาน (Workaholic)
2. ความวิตกกังวลหรือความทุกข์ใจ (Frustration or Sadness)
3. พลังสะสมในตัว (Reserve Power) มีน้อยเพราะขาดการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ความเครียดและความทุกข์นี้สืบเนื่องจากจิต ซึ่งประกอบด้วยพลังสะสมของกายมีน้อย จึงทำให้ประสิทธิภาพเสื่อมถอยลดลง อันทำให้เกิดโรคต่าง ๆ มากมาย เช่น โรคอ้วน โรคนอนไม่หลับ โรคเครียด โรคประสาท โรคนอนไม่หลับ โรคเบาหวาน โรคเก๊าท์ โรคหอบหืด โรคสมองเสื่อมสภาพ โรคประสาทหลายชนิด โรคไขมันในเลือดสูง โรคหัวใจ

และหลอดเลือดแข็งและตีบตัน โรคความดันโลหิตต่ำ วัณโรค เมื่อคนเราต้องประสบกับโรคต่าง ๆ เหล่านี้ ประสิทธิภาพต่าง ๆ ในการทำงานก็ต้องลดน้อยลง

ไวส์คอฟ (คงศักดิ์ เจริญรักษ์. 2527 : 80-81 ; อ้างอิงจาก Weifskoff. 1980) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนันทนาการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ต่อผู้เข้าร่วมดังนี้

1. นันทนาการกับผลทางด้านจิตวิทยา เป็นที่ยอมรับกันว่ากิจกรรมนันทนาการเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการที่จะป้องกันบุคคลที่ป่วยทางด้านจิตใจ และยังใช้ในการฟื้นฟูจิตใจให้กลับคืนสภาพเดิมได้เร็วอีกด้วย นอกจากนี้แล้วปัญหาอื่นที่พบให้ทุกคนเกิดความคับข้องใจหรือความวิตกกังวลจะถูกกลืนไปได้ เมื่อบุคคลนั้นได้เข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม กิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่มหรือคณะจะให้ผลทางด้านจิตใจมาก โดยเฉพาะด้านเกมกีฬา
 2. นันทนาการกับผลทางร่างกาย กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมและกีฬาจะช่วยส่งเสริมสมรรถภาพทางกายให้กับผู้เข้าร่วมได้เป็นอย่างดี ทำให้ร่างกายได้รับการพัฒนาทุกส่วน ส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของระบบในร่างกาย โดยเฉพาะระบบการไหลเวียนโลหิต ระบบหายใจ ระบบกล้ามเนื้อและระบบขับถ่ายของเสีย เมื่อร่างกายแข็งแรงก็จะมีผลให้สามารถประกอบภารกิจประจำวันได้ดีขึ้น
 3. นันทนาการกับผลทางสังคม กิจกรรมนันทนาการเปิดโอกาสให้บุคคลที่เข้าร่วมทำงานและรับผิดชอบร่วมกัน มีการติดต่อประสานงาน เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน จึงเป็นการส่งเสริมให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น
- คุณภาพชีวิตในสังคมหนึ่งก็มีมาตรฐาน เกณฑ์ และองค์ประกอบที่แตกต่างกัน ดังที่ โฮเวล และโฮเวล (Howell and Howell. 1987) ได้อธิบายความหมายของคุณภาพชีวิตของชาวออสเตรเลียว่า เป็นความสมดุลย์ทางสภาพแวดล้อมของบุคคลทั้ง 4 ด้าน คือ ทางกาย ทางสังคม ทางจิตใจและทางวัฒนธรรม เพื่อที่จะนำไปสู่ความสุข ความสำเร็จในชีวิตเท่าที่บุคคลพึงจะกระทำได้ โดยสรุปลักษณะคุณภาพชีวิตไว้ดังนี้
1. มีชีวิตที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
 2. มีโอกาสที่จะพัฒนาความสามารถและการศึกษาให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จขั้นสูงสุดที่บุคคลพึงกระทำได้
 3. มีเวลาและโอกาสเพียงพอที่บุคคลพึงมีส่วนร่วมในกิจกรรมเวลาว่างหรือนันทนาการ
 4. มีที่อยู่อาศัยที่สะดวกสบายและเพียงพอและมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
 5. มีความมั่นคงและปลอดภัยในส่วนบุคคลและชุมชน
 6. มีรายได้หรือสิ่งอำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจที่เพียงพอ
 7. มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมดีพอควร

8. มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถสูงสุดในหน้าที่การงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคุณภาพชีวิต

เคราส์ (Kraus. 1984) ได้ศึกษาสำรวจความคิดเห็นของคนอเมริกันเกี่ยวกับเรื่องคุณภาพชีวิตและองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนอเมริกัน สรุปได้ 12 ประการ คือ

1. การยอมรับผู้อื่นและตนเอง รวมถึงความมั่นใจในตนเอง
2. ความสัมฤทธิ์ผล กล่าวคือ บุคคลควรจะเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมความ

สัมฤทธิ์ผล

3. สุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตที่ดี
4. มีความรัก ความเข้าใจรวมทั้งความผูกพันเกี่ยวข้องกับชุมชน
5. มีอิสรภาพแห่งตนในเรื่องสิทธิ เสรีภาพของบุคคลและสังคม
6. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มและสังคม
7. มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต
8. มีเศรษฐกิจสวัสดี รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ
9. มีกิจกรรมที่ทำหาย กิจกรรมที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
10. มีสถานภาพทางชุมชน มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในชุมชน
11. มีความคิดสร้างสรรค์
12. นำกลุ่มและควบคุมสถานการณ์ได้ตลอดจนมีผู้ได้บังคับบัญชา

ดังนั้นกล่าวโดยสรุปถึงคุณค่าและประโยชน์ของนันทนาการแล้ว คือเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและประโยชน์อย่างยิ่งที่เป็นผลกระทบโดยตรงต่อบุคคล กลุ่มบุคคล สังคม และประเทศชาติ ในอันจะสร้างความมั่นคงได้ เพราะเป็นการสร้างพื้นฐานความเป็นบุคคลของชาติที่มีคุณภาพ กล่าวคือ บุคคลมีคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกายและจิตใจดีอันเนื่องมาจากใช้กิจกรรมนันทนาการมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง เมื่อทุกคนมีประสิทธิภาพทางกายและใจแล้วผลตามมาก็คือพฤติกรรม สังคม และสติปัญญา จะพัฒนาตามไปด้วย นับเป็นปัจจัยหลักที่รัฐพึงระลึกและจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการให้ทั่วถึงทุกชุมชนทั่วประเทศ

ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ

มีผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพนันทนาการ ได้จัดแบ่งประเภทของกิจกรรมนันทนาการไว้ต่าง ๆ หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับเป้าหมาย โอกาส ความเหมาะสมของปัจจัย องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่สำคัญและน่าสนใจ มีดังต่อไปนี้

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528 : 155-173) ได้กล่าวถึงประเภทของกิจกรรมนันทนาการดังนี้

1. นันทนาการประเภทการฝีมือและศิลปหัตถกรรม
2. นันทนาการประเภทเกม กีฬา กรีฑา

3. นันทนาการประเภทดนตรีและร้องเพลง
4. นันทนาการประเภทละครภาพยนตร์
5. นันทนาการในทางงานอดิเรก
6. นันทนาการประเภทกิจกรรมทางสังคม
7. นันทนาการประเภทเดินร่ำ
8. นันทนาการประเภทนอกสถานที่ (นอกเมือง)
9. นันทนาการประเภทการอ่าน พูด เขียน และทางวรรณกรรม
10. นันทนาการประเภทกิจกรรมพิเศษ
11. นันทนาการประเภทอาสาสมัคร

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 48–54) ได้จัดประเภทของกิจกรรมนันทนาการออกเป็น

15 ประเภท คือ

1. กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬาเพื่อการแข่งขัน
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม
3. นันทนาการเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ
4. นันทนาการละคร
5. นันทนาการงานอดิเรก
6. นันทนาการดนตรีและร้องเพลง
7. นันทนาการกลางแจ้งนอกเมือง
8. นันทนาการทางสังคม
9. นันทนาการพิเศษ
10. นันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน)
11. นันทนาการบริการอาสาสมัคร
12. นันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา
13. นันทนาการประเภทกลุ่มสัมพันธ์ มนุษย์สัมพันธ์
14. นันทนาการประเภทจิตใจ และความสุขสงบ
15. นันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ

บัทเลอร์ (Butler. 1959 : 237–241) ได้แบ่งกิจกรรมนันทนาการออกเป็น

1. เกมและกีฬา
2. กิจกรรมทางสังคม
3. ดนตรี
4. ศิลปและหัตถกรรม
5. ละคร
6. เดินร่ำ

7. กิจกรรมทางธรรมชาติและกิจกรรมกลางแจ้ง
8. กิจกรรมทางภาษา, วรรณกรรมและที่เกี่ยวข้อง
9. สะสมของต่าง ๆ
10. กิจกรรมบริการ

จากข้อมูลเอกสารที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา เปรียบเทียบทั้งข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ประเทศไทย และชาวต่างชาติ และเพื่อความเหมาะสมกับสภาพความน่าจะเป็นที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงสรุปประเภทกิจกรรมนันทนาการได้เป็น 8 ประเภท คือ

1. กิจกรรมกีฬา
2. กิจกรรมดนตรีและเพลง
3. กิจกรรมเกมในร่ม
4. กิจกรรมเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ
5. กิจกรรมเกมกลางแจ้ง
6. กิจกรรมสังคม
7. กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ
8. กิจกรรมพัฒนาจิตใจและความสงบสุข

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

สถาบันราชภัฏจันทรเกษม เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตออกมารับใช้สังคมด้วยการสอน วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของชาติ เหมือนกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของประเทศไทย โดยเป็นส่วนราชการสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ มีการบริหารงานโดยมีผู้นำตำแหน่งอธิการบดี และบริหารงานในรูปของ คณะกรรมการบริหารชุดต่าง ๆ ซึ่งต้องบริหารจัดการทั่วไป และบริหารบุคคลที่เป็นทั้งนักศึกษา และบุคลากร อาจารย์ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ตามหลักแห่งการบริหารทั่ว ๆ ไป ที่พึงต้องกระทำโดยให้เกิดผลตามเป้าหมายของการผลิตบัณฑิต ดังนั้นบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ต้องทำงาน หนัก สถาบันฯ จึงจัดให้มีสโมสรอาจารย์ เพื่อเป็นสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับบุคลากร เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจให้แกกัน (ชาติวี ศิรินาม. 2543 : 4)

สโมสรอาจารย์สถาบันราชภัฏจันทรเกษม เป็นองค์การจัดขึ้นในลักษณะของชมรมเพื่อ การบริการกิจกรรมเสริมสร้างความสุข สบายใจ และเกื้อกูลต่อกัน จัดบริการด้านกิจกรรม นันทนาการประเภทต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกีฬาเชิงนันทนาการ เกมในร่ม ดนตรีและเพลง กิจกรรมตามประเพณี งานเลี้ยงสังสรรค์ กิจกรรมออกกำลังกาย เดินแอโรบิค วายน้ำ ชวนนำ สร้างสมรรถภาพทางกาย ท่องเที่ยวทัศนศึกษา เป็นต้น

สำหรับการจัดกิจกรรมนันทนาการ สโมสรอาจารย์ได้จัดโปรแกรมนันทนาการไว้เป็น ประจำตลอดปีการศึกษา โดยมีหลักว่าจัดพร้อม ๆ ไปด้วยกิจกรรมของนักศึกษาด้วย คือให้ใช้

ภาคบ่ายของทุกวันพุธ ซึ่งเป็นตารางกิจกรรมของนักศึกษาด้วย และจัดบริการช่วง 15.00 – 18.00 น. ของทุกวัน โดยจัดเฉพาะบางกิจกรรม และกิจกรรมพิเศษเป็นครั้งคราวเพิ่มขึ้น โดยจัดในวันศุกร์ ระหว่างเวลา 16.00 - 20.00 น. ของทุกสัปดาห์ กิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวจะประกาศเป็นปฏิทินกิจกรรมสโมสรอาจารย์ ส่วนการจัดดำเนินการบริหารและจัดดำเนินการกิจกรรม คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการ และอาศัยนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถมา เป็นผู้นำกิจกรรม และบริการต่าง ๆ ให้กับสมาชิก ในส่วนของความสนใจในการเข้าร่วม กิจกรรมนั้นพบว่าการที่จัดขึ้นมีบางช่วงสนใจมาก สมาชิกหนาแน่น เช่นเปิดภาคการศึกษาใหม่ ๆ หรือช่วงมีเทศกาลประเพณีต่าง ๆ หรือช่วงการทำกิจกรรมร่วมกันของอาจารย์และนักศึกษา เป็นต้น แต่บางกิจกรรม เช่น วายน้ำ เกมกิจกรรมในร่มภายในสโมสร การเสริมสร้างสมรรถภาพ ทางกาย จะมีสมาชิกเข้าร่วมสม่ำเสมอตลอดทั้งปี เป็นต้น สำหรับการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ใช้อาคารทำการของสโมสร ส่วนสถานที่ประกอบกิจกรรมใช้ส่วนของสถาบัน ตามความเหมาะสม การสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม จัดสรร งบประมาณจากเงินรายได้พิเศษมาเป็นกองทุน และคณะกรรมการบริหารจัดการมาเป็นพิเศษอีก ส่วนหนึ่ง สามารถดำเนินการได้อย่างไม่สะดุดคล่องตัวเท่าที่ควร (กฤต คำนูนธรรม, นายก สโมสรอาจารย์ ผู้ให้สัมภาษณ์. 2546)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

จากการที่ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับ เรื่องสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ทั้งโดยตรงและโดยทางอ้อมที่สำคัญพอสรุป ได้ดังนี้

ฮัมฟรีย์ (Humphrey. 1970 : 142) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการเข้าร่วม กิจกรรมนอกสถานศึกษากับความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน โดยทำการวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่ม ตัวอย่างเป็นผู้ปกครองและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ จำนวน 1,240 คน โดยเลือกกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง 12 ประเภท เป็นเครื่องมือในการทดลอง โดยกำหนดโปรแกรมต่าง ๆ ให้ หลังจากนั้นทำการทดสอบความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วย แบบทดสอบ และสอบถามความรู้สึกร่วมกันไปด้วย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ใน การเรียนสูงขึ้น ทั้งโดยรวมและรายด้านของแบบประเมินผลร้อยละ 15 – 20 สำหรับเกี่ยวกับ ความคิดเห็น ผู้ปกครองมีความเห็นว่าควรมีกิจกรรมกลางแจ้งให้นักเรียนโดยสม่ำเสมอ สำหรับ ความเห็นของนักเรียน พบว่า นักเรียนชายชอบร่วมกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมากกว่าผู้หญิง ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และลำดับความชอบของกิจกรรมมีความใกล้เคียง กัน

แครนดอลล์ (Crandall. 1977 : 7020–7021–A) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณค่าของกิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันที่มีต่อวิทยาลัยช่างศิลปขนาดเล็ก โดยใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาของวิทยาลัยช่างศิลปขนาดเล็กในแคลิฟอร์เนียตอนใต้ จำนวน 5 แห่ง รวม 1,000 คน ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษามีความเห็นว่าการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันให้ผลในทางบวกต่อโปรแกรมทั้งหมดของวิทยาลัย

2. ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาเพศหญิงและเพศชายเกี่ยวกับคุณค่าของกิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน

3. มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษา ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน โดยนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมจะมีการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ และประสิทธิภาพทางการเรียนดีกว่า

คริสโตเฟอร์ (Christopher. 1977 : 6341–A) ทำการศึกษาความต้องการและความสนใจในกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุในภาคกลางของรัฐเทนเนสซี จากการสำรวจกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีพ 30 ประเภท โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้สูงอายุจำนวน 94 คน ที่มีอายุระหว่าง 54 – 65 ปี สิ่งที่สำรวจได้แก่ความเอาใจใส่ในการเข้าร่วมกิจกรรม และสิ่งที่ต้องการจะได้รับการฝึกเพิ่มเติมจากการสำรวจปรากฏว่า วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนควรส่งเสริม และดำเนินการ การจัดกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีพให้กว้างขวาง เพื่อเป็นการสร้างเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่กระตือรือร้น และผู้สูงวัยที่คล่องแคล่วในวันข้างหน้า ส่วนในกีฬาประเภททีมไม่ควรคัดออกจากกิจกรรมของโรงเรียน และกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีพควรที่จะได้รับการสนับสนุนไปพร้อม ๆ กัน

เมเยอร์ (Meyer. 1979 : 5842 A) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาโปรแกรมกิจกรรมกีฬาและการแสดงเชียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในมิเนโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้แบบสอบถาม หัวหน้าโปรแกรมการสอนพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการ จำนวน 180 โรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า

1. โรงเรียนระดับ A (จำนวนนักเรียน 2,000 คนขึ้นไป) มีความสนใจในกิจกรรมกีฬาและการแสดงเชียร์อยู่ในระดับสูง

2. โรงเรียนระดับ B (จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 2,000 คน) มีความสนใจในกิจกรรมกีฬาและการแสดงเชียร์อยู่ในระดับสูงมาก

3. เปรียบเทียบความสนใจระหว่างนักเรียนเพศชายและเพศหญิง โดยรวมของนักเรียนทั้ง 2 ระดับ ไม่มีความแตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความสนใจประเภทกิจกรรมระหว่างชมการแข่งขันกีฬากับชมการแข่งขันเชียร์กีฬา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยชอบชมกีฬามากกว่าชมการแสดงเชียร์

โอกูระ และยามากูชิ (Ogura and Yamaguchi. 1988 : 5380–5381) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของการออกจากการเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพ กรณีศึกษาจากการจัดการ พบว่า จำนวนของศูนย์สุขภาพในญี่ปุ่นมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในจำนวน 5 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากความตื่นตัวทางด้านสุขภาพ อย่างไรก็ตามจำนวนการออกจากการเป็นสมาชิกกลายเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับศูนย์สุขภาพ วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการเข้าเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพกับการออกจากการเป็นสมาชิกข้อมูลที่ได้จากศูนย์สุขภาพโตเกียว ประมาณ 3,000 คน ตัวอย่างประชากร ประกอบด้วยสมาชิกใหม่ 236 คน ซึ่งเข้าเป็นสมาชิกศูนย์สุขภาพในเดือนพฤษภาคม 2530 แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ความถี่ของการใช้บริการในช่วง 2 เดือนแรก กลุ่มที่ 1 ผู้ใช้ระดับน้อย (0 – 1 ครั้ง) กลุ่มที่ 2 ผู้ใช้ระดับกลาง (2 – 5 ครั้ง) และกลุ่มที่ 3 ผู้ใช้ระดับมาก (6 – 31 ครั้ง) ค่าเฉลี่ยของระดับการออกจากการเป็นสมาชิกของแต่ละกลุ่มในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา มีสถิติเพิ่มขึ้น สาเหตุของการออกจากการเป็นสมาชิกที่ศึกษามา พบว่า ระดับของการออกจากการเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้ใช้ระดับน้อยสูงที่สุดใน 3 กลุ่ม ความถี่ของผู้ใช้ระดับมากแสดงให้เห็นระดับความคงที่อย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่า ความถี่ของการใช้บริการระหว่าง 2 เดือนแรกเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพ

ยามากูชิ และโอกาดะ (Yamaguchi and Okada. 1988 : 5435 – 5436) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกับศูนย์สุขภาพตามการรับรู้ของผู้ใช้บริการ พบว่า แม้ว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา และการออกกำลังกายจะเพิ่มมากขึ้น แต่ความตั้งใจที่จะเข้าร่วมกับโปรแกรมกีฬายังมีน้อย วัตถุประสงค์ของการในครั้งนี้ ตรวจสอบปัจจัยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพปัจจัยต่าง ๆ มีดังนี้ คือความพึงพอใจในอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่ และความพึงพอใจในกิจกรรมการออกกำลังกาย ข้อมูลนี้ได้มาจากสมาชิก 186 คนของศูนย์สุขภาพเอกชน 5 สาขาในโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพคือ ความพึงพอใจในกิจกรรมการออกกำลังกาย ประมาณ 23 เปอร์เซนต์ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพได้พิจารณาจากการจัดการที่ดี

โฮล์บรูค (Holbrook. 1992 : 2735–A) ทำการศึกษาความต้องการเร่งด่วนและการกำหนดแผนเพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมสุขภาพการเรียนพลศึกษา นันทนาการ และโปรแกรมการแข่งขันกีฬา โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 94 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถาบัน ผู้อำนวยการสำนักธุรการ และสถาปนิก ผลปรากฏว่า

คณะกรรมการการวางแผนของสถาบันจะต้องศึกษาในรายละเอียด เพื่อกำหนดแบบสิ่งอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้อง จัดงบประมาณเพื่อซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก จัดตั้งศูนย์บริการเพื่อประโยชน์สำหรับการบำรุงรักษาที่ได้ประสิทธิภาพ ร่วมกันดำเนินการตั้งแต่การวางแผน และการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางในอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อประสิทธิผลการวางแผน และการดำเนินการ

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมพันธ์กับการวิจัยครั้งนี้ในประเทศไทยพบที่สำคัญสรุปได้ดังนี้ ชีระ นทีจุฬินกุล (2521 : 39-40) ได้ศึกษาถึงความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2520 จำนวน 920 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบบมาตราส่วนประมาณค่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกี่ยวกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต นิสิตเลือกกิจกรรมสังคมสงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ และเลือกกิจกรรมศาสนา และวัฒนธรรมเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการจัดกิจกรรมกีฬาและสุขภาพเป็นอันดับแรก รองลงมาคือกิจกรรมศิลปะและการดนตรี และกิจกรรมเสริมวิชาชีพ มีการจัดเป็นอันดับสุดท้าย อันดับของความต้องการการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตและการจัดกิจกรรมนิสิตของทางมหาวิทยาลัยสอดคล้องกัน เชื่อมั่นได้ร้อยละ 95 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา อายุ ภูมิสำเนา รายได้ของครอบครัวของนิสิต มีอิทธิพลทำให้อันดับของความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เจริญ กระบวนรัตน์ และคนอื่น ๆ (2525 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการรับบริการด้านการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ของข้าราชการและนิสิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สรุปว่า

1. ข้าราชการและนิสิตต้องการได้รับบริการทางด้านการออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ข้าราชการและนิสิตต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมเพียงพอ และต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญแต่ละด้านมาคอยให้บริการ ให้คำแนะนำในการออกกำลังกายมากที่สุด ความต้องการรองลงมาได้แก่ ความต้องการบริการด้านความรู้ เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการออกกำลังกายและกติกาการแข่งขัน มาก และการประชาสัมพันธ์
3. ข้าราชการต้องการได้รับบริการในกิจกรรมประเภทบริหารทรวงอก การบริหารร่างกาย เทนนิส แบดมินตัน ส่วนนิสิตต้องการกิจกรรมประเภทว่ายน้ำ ฟุตบอล และเทนนิส

4. ในวันธรรมดาข้าราชการและนิสิตต้องการออกกำลังกายในช่วงเวลา 16.30–18.30 น. ส่วนในวันหยุดราชการ ข้าราชการต้องการเวลา 08.00–10.00 น. นิสิตต้องการเวลา 16.30–18.30 น.

5. สถานที่ออกกำลังกายและอุปกรณ์ไม่พอเพียงกับความต้องการ

✱การณิกา พันธ์อำพล (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาในสถาบันผลิตครูจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นไทยมุสลิมว่า อันดับของการจัดกิจกรรมนักศึกษาสอดคล้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหรือไม่ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการเข้าชมกิจกรรมของนักศึกษา โดยแยกตามเพศ อายุ ศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนา และสถาบันที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาลัยครูยะลา และวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดยะลา ระดับปริญญาตรีภาคปกติ ปีการศึกษา 2528 จำนวน 415 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้วิธีการแบบ คิว – ซอร์ต (Q – Sort) แบบสอบถามได้รับคืนและสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และทดสอบด้วย H – test ปรากฏผลดังนี้

1. อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา สอดคล้องกับอันดับของการจัดกิจกรรมนักศึกษา 9 ประเภทคือ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และสังคม สงเคราะห์ กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ กิจกรรมศิลปะและการดนตรี กิจกรรมการพูดและการพิมพ์ กิจกรรมเสริมวิชาชีพ และกิจกรรมเกี่ยวกับงานอดิเรก

2. กิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมมาก ได้แก่ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ และกิจกรรมทางสังคม ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมน้อย ได้แก่ กิจกรรมศาสนา และวัฒนธรรม กิจกรรมการพูดและการพิมพ์ และกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก

3. อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา โดยแยกตามเพศ อายุ ศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนา และสถาบันที่ศึกษาปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันโดยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ✕

คณิต เขียววิชัย (2531: 80) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมนันทนาการในชนบทที่มีหน่วยงานของรัฐดำเนินการ และได้สรุปหน่วยงานรับผิดชอบสำหรับการจัดนันทนาการชนบท โดยแบ่งออกเป็น 3 หน่วยงาน คือ เทศบาล กรมพัฒนาชุมชน และการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. เทศบาลเมือง จัดกิจกรรม

1.1 ศูนย์เยาวชน และศูนย์สุขภาพเพื่อสมรรถภาพ	33 %
1.2 สนามเด็กเล่น	22 %

1.3 การจัดงานวันสำคัญ	21 %
1.4 การแข่งขันกีฬา	10 %
1.5 สวนสาธารณะ	8 %
1.6 ดนตรีสำหรับประชาชน	4 %
1.7 สวนสัตว์	2 %
2. พัฒนาชุมชนจังหวัด จัดกิจกรรม	
2.1 การสัมมนาผู้นำเยาวชน	39 %
2.2 ส่งเสริมกีฬานันทนาการ	34 %
2.3 ศูนย์เยาวชนตำบล	27 %
3. การศึกษานอกโรงเรียน จัดกิจกรรม	
3.1 ห้องสมุดสำหรับประชาชน	90 %
3.2 การแข่งขันกีฬา	10 %

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าผู้เข้าร่วมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กิจกรรมที่เข้าร่วมในนันทนาการพิเศษ ระดับอายุ 6 – 15 ปี ได้แก่ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ ดนตรีสำหรับประชาชน วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา และวันลอยกระทง ช่วงเวลาที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด ได้แก่ 15.00 – 18.00 นาฬิกา

สุพรรณ จิตต์ภักดี (2533 : ง –จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 โดยใช้แบบสอบถาม ถามไปยังครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 จำนวน 91 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนราษฎร์ได้จัดโปรแกรมพลศึกษา มีด้านการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬากายนอก และระหว่างโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ ส่วนกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กไม่ปกติ มีจัดน้อยมาก

1. ปัญหาด้านการสอนพลศึกษา ได้แก่ โรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามหลักสูตร จำนวนนักเรียนแต่ละกลุ่มมีมากเกินไป ขาดหนังสือ และตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

2. ปัญหาเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียน และการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน คือ ขาดงบประมาณ ขาดความร่วมมือจากคณะครูภายในโรงเรียนและผู้บริหาร ไม่สนับสนุน

3. ปัญหาเกี่ยวกับตัวครูพลศึกษา คือ มีจำนวนน้อย ไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน มีชั่วโมงสอนมาก และยังต้องสอนวิชาสามัญด้วย มีงานประจำนอกเหนือชั่วโมงสอน

4. ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม

5. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรอื่น ๆ ศึกษานิสิตที่ไม่ค่อยไปให้คำแนะนำช่วยเหลือครูอื่น ๆ และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควร คิดว่าวิชาพลศึกษา คือกิจกรรมกีฬาเพื่อการแข่งขันมากกว่าเป็นวิชาการ

สุปราณี ขวัญบุญจันทร์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการบริการออกกำลังกายของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ต้องการสถานที่ออกกำลังกาย ตั้งอยู่ที่ทำเลเหมาะสม เดินทางไปมาสะดวก อุปกรณ์พลศึกษามีเพียงพอตามสัดส่วนกับจำนวนผู้ใช้บริการ และอุปกรณ์กีฬามีคุณภาพ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

2. ด้านกิจกรรมการออกกำลังกาย ได้แก่ ต้องการกิจกรรมประเภทเทนนิส วอลเลย์บอล แบดมินตัน เปตอง ลีลาศ กายบริหาร เทนนิส และกิจกรรมเข้าจังหวะ

3. ด้านการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ได้แก่ อุปกรณ์ที่ใช้ทดสอบสมรรถภาพทางกายมีเพียงพอ และได้มาตรฐาน มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายบุคลากรเป็นประจำและสถานที่สำหรับฝึกกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย

4. ด้านบุคลากรให้บริการ ได้แก่ ความต้องการบุคลากรที่มีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

5. ด้านวิชาการ ได้แก่ ต้องการหนังสือ ตำรา เอกสารหรือคู่มือเกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อสมาชิกได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยทั่วถึงกัน สมาชิกมีการประเมินผลการออกกำลังกายของตนเองเป็นประจำ เพื่อจะได้ปรับปรุงหาทางให้ดีขึ้นต่อไป และมีเทปโทรทัศน์ ภาพยนตร์เกี่ยวกับกีฬาเสมอ ๆ

6. ด้านช่วงเวลาในการออกกำลังกาย ได้แก่ ต้องการออกกำลังกายในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันศุกร์ โดยวันธรรมดาต้องการออกกำลังกายในช่วงเวลา 08.00–10.00 น. และ 16.30–18.30 น.

7. การเปรียบเทียบความต้องการ การออกกำลังกายรวม 5 ด้าน คือ สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการออกกำลังกาย การทดสอบสมรรถภาพทางกาย บุคลากรผู้ให้บริการ และนักวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ระหว่างบุคลากรชาย หญิง ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. การเปรียบเทียบความต้องการออกกำลังกาย รวม 5 ด้าน คือ สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการออกกำลังกาย การทดสอบสมรรถภาพทางกาย บุคลากรผู้ให้บริการ และนักวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ระหว่างบุคลากรที่เป็นโสดกับสมรสปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. การเปรียบเทียบความต้องการ การบริการออกกำลังกาย คือ สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการออกกำลังกาย การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามอายุ

ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนำผลการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่าบุคลาการที่มีอายุ 51–60 ปี มีความแตกต่างกับบุคลาการที่มีอายุระหว่าง 41–50 ปี 31–40 ปี และ 21–30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ควรมีหน่วยงานใหม่ขึ้นมา รับผิดชอบ การจัดกอละการให้บริการ การออกกำลังกาย โดยหน่วยงานใหม่นี้จะเปิดรับบุคลาการเข้าเป็นสมาชิกและเก็บจากสมาชิก นอกจากนั้นยังมีหน้าที่ดูแลรักษาสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีครูฝึกที่ชำนาญด้วย

ชลิตร รัตนะ (2538 : 73–75) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลาการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการ และเปรียบเทียบอันดับความต้องการประเภทของกิจกรรมนันทนาการ ของบุคลาการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพบุคคล และรายได้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้วิธีการแบบ คิว – ซอร์ต (Q – Sort) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและทดสอบด้วย H – test ปรากฏผลดังนี้

1. บุคลาการชาย บุคลาการที่มีอายุ 30 ลงมา บุคลาการที่มีสถานภาพโสด บุคลาการที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,380 บาท และบุคลาการที่มีรายได้ตั้งแต่ 13,680 บาทขึ้นไป มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม กีฬา และกรีฑาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุด คือ กิจกรรมนันทนาการประเภทวรรณกรรม (อ่าน ฟุด เขียน) ส่วนบุคลาการหญิง บุคลาการที่มีอายุ 31–40 ปี บุคลาการที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป บุคลาการที่มีสถานภาพสมรส และบุคลาการที่มีรายได้ระหว่าง 7,380–13,040 บาท มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยว ทศนศึกษาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุด คือ กิจกรรมนันทนาการประเภทวรรณกรรม (อ่าน ฟุด เขียน)

2. บุคลาการที่มีเพศ อายุ สถานภาพบุคคล และรายได้ต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน

3. บุคลาการมีความเห็นว่า การที่สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือ ไม่สนใจ ไม่ให้ความสำคัญ การขาดผู้นำทางนันทนาการ ผู้บริหารไม่สนับสนุนด้านงบประมาณ การขาดการประชาสัมพันธ์ การไม่สำรวจความต้องการนันทนาการของบุคลาการ ตลอดจนสถานที่และอุปกรณ์ เป็นปัญหาในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการ

พิสมัย พลายงาม (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร 6 ด้าน คือ กิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพอนามัยและสมรรถภาพ กิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมศิลปหัตถกรรมและงานอดิเรก กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ฟุด เขียน กิจกรรมงาน

อาสาสมัคร และกิจกรรมศึกษาประเพณี วัฒนธรรมและอารยธรรม และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สภาพการอยู่อาศัย อาชีพครั้งสุดท้าย (ก่อนอายุ 60 ปี) แหล่งรายได้ และขนาดของชมรมที่เป็นสมาชิก กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้สูงอายุจำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและค่าเอฟ และการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีนิวแมนคูลส์ ปรากฏผล ดังนี้

1. ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพอนามัย และสมรรถภาพ ด้านกิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข ด้านกิจกรรมศิลปหัตถกรรม และงานอดิเรก ด้านกิจกรรมงานอาสาสมัคร และด้านกิจกรรมศึกษาประเพณีวัฒนธรรมและอารยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พุด เขียน อยู่ในระดับน้อย
2. ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการทั้งหกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พุด เขียน และด้านกิจกรรมงานอาสาสมัคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสาร แนวความคิดและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า นันทนาการประกอบไปด้วยกิจกรรมมากมายหลายประเภท ซึ่งคนแต่ละคนต่างก็เลือกทำกิจกรรมเหล่านั้นตามความต้องการ ความพอใจของตนเอง แต่ความต้องการเหล่านั้นแปรเปลี่ยนไปตามสถานภาพของตัวเอง นั่นก็คือ เพศ อายุ สถานภาพการทำงาน คณะหน่วยงานที่สังกัด รายได้ ทำเลที่พักอาศัย โดยแต่ละคนจะปรับตัวให้สอดคล้องกับประเภทต่าง ๆ ของกิจกรรมนันทนาการ ที่จัดเป็นหมวดหมู่ ได้ 8 ประเภท คือ กีฬา ดนตรีและเพลง เต้นรำและกิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมในร่ม กิจกรรมและเกมกลางแจ้ง กิจกรรมสังคม กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาจิตใจ นำมาทำการศึกษาความต้องการของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรที่เป็นอาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจและดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นบุคลากรสถาบันราชภัฏจันทรเกษมที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 556 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นบุคลากรสถาบันราชภัฏจันทรเกษมที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 278 คน ได้มาตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบประมาณการขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน
2. การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

2.1 แบ่งกลุ่มประชากรตามประเภทของบุคลากรคือ อาจารย์ ข้าราชการพลเรือน เจ้าหน้าที่พนักงานลูกจ้าง

2.2 ทำการสุ่มตัวอย่าง แบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากให้ครบตามจำนวนตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ดังปรากฏตามตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของบุคลากร

ประเภทบุคลากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. อาจารย์	312	156
2. ข้าราชการพลเรือน	64	32
3. เจ้าหน้าที่พนักงานลูกจ้าง	180	90
รวม	556	278

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาประมวลสร้างเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบโดยไม่บังคับเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับวันและเวลาที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย

ข้อคำถามแบ่งมาตราส่วนค่าวัดสภาพและความต้องการมีช่วงวัดเป็น 5 ช่วงและกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการมากที่สุด	มีคะแนน	5
สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการมาก	มีคะแนน	4
สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการปานกลาง	มีคะแนน	3
สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการน้อย	มีคะแนน	2
สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการน้อยที่สุด	มีคะแนน	1

นำค่าคะแนนเฉลี่ยทั้งสภาพและความต้องการ มาแปลความหมายโดยเกณฑ์ประมาณ
ค่าดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 150)

ระดับสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการ	ค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	4.50 – 5.00
มาก	3.50 – 4.49
ปานกลาง	2.50 – 3.49
น้อย	1.50 – 2.49
น้อยที่สุด	1.00 – 1.49

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการที่ปฏิบัติอยู่ของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
โดยการสัมภาษณ์ ผู้เกี่ยวข้องสมาชิก และร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง

2. รวบรวมความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ ศึกษาจากเอกสาร ตำรา วิชาการ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ

3. นำข้อมูลมาสร้างเป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอนคือ

3.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยถามเกี่ยวกับ เพศ สถานภาพสมรส และอายุ

3.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามถามเกี่ยวกับสภาพ และความต้องการการจัด
กิจกรรมนันทนาการของบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีลักษณะเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมี
เนื้อหาแยกเป็นด้านต่างๆ 4 ด้าน คือ 1. ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ 2. ด้านสถานที่ อุปกรณ์
และสิ่งอำนวยความสะดวก 3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ 4. ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ

3.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบโดยไม่บังคับจำนวนการเลือกคำตอบ
ในแต่ละข้อหรือรายการเกี่ยวกับความต้องการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในวันและช่วง
เวลาต่างๆ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น แล้วไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง ช่วยพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง
ตามเนื้อหา วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการศึกษา และลงความเห็นโดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้คะแนน +1
 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้คะแนน 0
 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้คะแนน -1

นำผลคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้มาพิจารณาแต่ละข้อ แล้วนำค่าคะแนนนั้นไปหาค่า
 ดรรชนีความสอดคล้อง (IC) ระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้วิจัยจะเลือกข้อคำถาม
 ที่มีค่าดรรชนีความสอดคล้อง (IC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

5. จากผลการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มีการแก้ไข และคัดข้อคำถามที่ไม่
 สมบูรณ์ และค่าดรรชนีความสอดคล้องไม่ถึง 0.5 ปรากฏผลว่า

แบบสอบถาม ถ้ามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ
 จำนวน 42 ข้อ เหลือข้อที่นำไปใช้ได้ 32 ข้อ

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการ
 วิจัยนี้ จำนวน 50 คน เพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามต่อไป

7. นำผลจากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ แล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น
 (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า
 ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.888

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการจัดกระทำข้อมูลดังนี้

1. ขอลหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการบดี
 สถาบันราชภัฏจันทรเกษม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจก และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถาม
 จำนวน 278 ฉบับ ได้รับคืนกลับครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบมาไปตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วได้จำนวนที่
 จะนำไปวิเคราะห์ 278 ฉบับ แล้วได้จำนวนที่จะนำไปวิเคราะห์ 278 ฉบับ แล้วนำไปวิเคราะห์
 ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสถิติ สัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) และค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทำการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และแปลงเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทำการวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทำการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าร้อยละของบุคลากรสถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

(N = 278)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	93	33.46
หญิง	185	66.54
รวม	278	100.00
2. สถานภาพสมรส		
โสด	99	33.62
สมรส	179	66.38
รวม	278	100.00
3. อายุ		
30 ปี ลงมา	64	23.04
31 – 45 ปี	142	51.07
46 ปีขึ้นไป	72	25.89
รวม	278	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า บุคลากรสถาบันราชภัฏจันทรเกษม เป็นเพศชาย 93 คน คิดเป็นร้อยละ 33.46 เพศหญิง 185 คน คิดเป็นร้อยละ 66.54 โสด 99 คน คิดเป็นร้อยละ 33.62 สมรส 179 คน คิดเป็นร้อยละ 66.38 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี 142 คน คิดเป็นร้อยละ 51.07 รองลงมามีอายุระหว่าง 46 ปีขึ้นไป 72 คน คิดเป็นร้อยละ 25.89 และช่วงอายุที่ใช้ น้อยสุด คือ 30 ปีลงมา 64 คน คิดเป็นร้อยละ 23.04

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร
ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม เป็นรายด้านและรายข้อ และโดยรวมทำการวิเคราะห์ ค่าคะแนน
เฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง 3 – 35

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและ
วัตถุประสงค์ (N = 278)

รายการกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์			
1. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ แก่บุคลากร ช่วยส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพทั้ง ด้านร่างกายและ จิตใจ	3.80	.78	มาก
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ แก่บุคลากร เป็นแบบอย่างในการพัฒนา บุคลิกภาพนักศึกษา	2.74	.69	ปานกลาง
3. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ แก่บุคลากร ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีงามใน องค์กรทุกระดับ	3.10	.86	ปานกลาง
4. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ แก่บุคลากรเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ ของสถาบันและกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งหวังเติม เต็มประสิทธิภาพของการทำงาน	3.11	1.01	ปานกลาง
5. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ แก่บุคลากร มีรูปแบบ และ ขั้นตอนเหมาะสม ตามปรัชญานันทนาการที่ว่ากิจกรรมนันทนาการ ต้องใช้เวลาว่างหรือเวลาอิสระด้วยความ สมัครใจ และส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข	2.69	.78	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากร ส่งเสริมความต้องการได้ทุกเพศและวัย	2.89	.82	ปานกลาง
รวม	3.05	.69	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้แก่บุคคลช่วยส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.80$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้าน สถานที่อุปกรณ์
และสิ่งอำนวยความสะดวก (N = 278)

รายการกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก			
1. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการ กลางแจ้ง	1.96	.74	น้อย
2. การจัดสถานที่ เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการ ในร่ม	1.87	.76	น้อย
3. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบ กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย	2.96	.81	ปานกลาง
4. การจัดสถานที่ และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อ ประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความ ปลอดภัย	2.15	.96	น้อย
5. จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรม นันทนาการ	2.19	.90	น้อย
6. จำนวนตู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรม นันทนาการ	1.80	1.02	น้อย
7. สถานที่และห้องสำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวและ ห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ	1.90	.78	น้อย
8. การจัดน้ำดื่มไว้บริการ ผู้มาร่วมกิจกรรม นันทนาการสะอาดและเพียงพอ	1.88	.96	น้อย
9. จำนวนและประเภทอุปกรณ์ให้เลือกประกอบ กิจกรรมมีหลากหลาย	1.62	1.12	น้อย
10. สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีความสว่าง เพียงพอ	3.12	.88	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมีมาตรฐานและปลอดภัย	2.10	.76	น้อย
รวม	2.13	.69	น้อย

จากตาราง 4 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคือ ข้อ 10 สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีความสว่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.12$) และข้อ 3 การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 2.96$) นอกนั้นทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การจัดกิจกรรมนันทนาการ ของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้
บริการ (N = 278)

รายการกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ			
1. จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการแนะนำวิธีการปฏิบัติ กิจกรรมนันทนาการ	1.86	.91	น้อย
2. มีเจ้าหน้าที่ดูแล รับผิดชอบของบริเวณสถานที่ ปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.99	1.20	น้อย
3. มีเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่ปฏิบัติกิจกรรม นันทนาการ	2.00	1.09	น้อย
4. มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการเบิกจ่าย อุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	2.96	.78	ปานกลาง
5. บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็น ผู้นำกิจกรรมนันทนาการ ประเภะนั้นๆ	1.80	.86	น้อย
6. มีบุคลากรดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติ กิจกรรม	2.98	.99	ปานกลาง
7. บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์	1.87	1.01	น้อย
รวม	2.20	.78	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความคิดเห็นต่อสภาพ
การจัดกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากรผู้ให้บริการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคือ ข้อ 4 มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการ
เบิกจ่ายอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 2.96$) และข้อ 6 มีบุคลากรดูแลรักษา
ความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ($\bar{X} = 2.98$) นอกนั้นทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
น้อย

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการ (N = 278)

รายการกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ			
1. กีฬา	2.79	.81	ปานกลาง
2. ดนตรีและเพลง	3.66	.78	มาก
3. เกมในร่ม	3.12	.91	ปานกลาง
4. เต้นรำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	1.80	.66	น้อย
5. เกมกลางแจ้ง	1.66	.78	น้อย
6. งานสังคม	2.90	.78	ปานกลาง
7. เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ	2.87	.66	ปานกลาง
8. พัฒนาจิตใจและความสงบสุข	2.09	1.01	น้อย
รวม	2.61	.77	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	2.50	.64	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบอยู่ในระดับมากคือ ข้อ 2 ดนตรี และเพลง ($\bar{X} = 3.66$) ในระดับน้อยคือ ข้อ 8 พัฒนาจิตใจและความสงบสุข ($\bar{X} = 2.09$) และข้อ 5 เกมกลางแจ้ง ($\bar{X} = 1.66$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านของสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความเป็นจริงที่ดำเนินการอยู่พบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$)

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ จำแนกตามตัวแปรเพศ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	เพศชาย (N = 93)			เพศหญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์						
1. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพทั้งร่างกายและจิตใจ	3.88	.78	มาก	2.76	.58	ปานกลาง
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรแบบพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา	3.10	.69	ปานกลาง	2.90	.71	ปานกลาง
3. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีงามในองค์กรทุกระดับ	3.11	.96	ปานกลาง	3.01	.78	ปานกลาง
4. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบันและกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังเติมเต็มประสิทธิภาพของการทำงาน	2.96	.81	ปานกลาง	2.78	.69	ปานกลาง
5. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากร มีรูปแบบและขั้นตอนเหมาะสมตามปรัชญานันทนาการที่ว่าใช้เวลาว่างกิจกรรมนันทนาการต้องใช้เวลาว่างหรือเวลาอิสระด้วยความสมัครใจ และส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข	3.06	1.06	ปานกลาง	1.81	.78	น้อย

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	เพศชาย (N = 93)			เพศหญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรส่งเสริมความต้องการได้ทุกเพศและทุกวัย	2.98	.82	ปานกลาง	2.79	.88	ปานกลาง
รวม	3.18	.66	ปานกลาง	2.67	.69	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่าบุคลากรทั้งเพศชายและเพศหญิงในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง (ชาย $\bar{X} = 3.18$, หญิง $\bar{X} = 2.67$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบเพศชายมีความคิดเห็นในระดับมาก คือ ข้อ 1 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริม และพัฒนาบุคลิกภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.88$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อสำหรับเพศหญิง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อ 5 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากร มีรูปแบบและขั้นตอนเหมาะสมตามปรัชญานันทนาการที่ว่าใช้เวลาว่างกิจกรรมนันทนาการต้องใช้ในเวลาว่างหรือเวลาอิสระด้วยความสมัครใจ และส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข ($\bar{X} = 1.81$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านสถานที่อุปกรณ์
และสิ่งอำนวยความสะดวกจำแนกตามตัวแปรเพศ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	เพศชาย (N = 93)			เพศหญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก						
1. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง	1.88	.76	น้อย	2.49	.74	น้อย
2. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่ม	1.96	.62	น้อย	2.21	.86	น้อย
3. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย	3.22	.79	ปานกลาง	2.24	.54	น้อย
4. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความปลอดภัย	1.76	.78	น้อย	3.35	.82	ปานกลาง
5. จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	2.19	.74	น้อย	2.21	.88	น้อย
6. จำนวนตู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการ	2.15	.73	น้อย	2.18	.54	น้อย
7. สถานที่และห้องสำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวและห้องน้ำ สะดวก ถูกสุขลักษณะ	1.74	.86	น้อย	1.86	.71	น้อย
8. การจัดน้ำดื่มไว้บริการผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการสะอาดและเพียงพอ	1.99	.78	น้อย	2.42	.88	น้อย
9. จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ให้เลือกประกอบกิจกรรม มีความหลากหลาย	1.81	.91	น้อย	2.46	.66	น้อย
10. สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างเพียงพอ	2.96	.96	ปานกลาง	3.48	.96	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	เพศชาย (N = 93)			เพศหญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรม นันทนาการมีมาตรฐานและความปลอดภัย	2.10	.81	น้อย	1.90	.88	น้อย
รวม	2.16	.74	น้อย	2.47	.60	น้อย

จากตาราง 8 แสดงว่าบุคลลากรทั้งเพศชายและเพศหญิงในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับน้อย (ชาย $\bar{X} = 2.16$, หญิง $\bar{X} = 2.47$) และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบความคิดเห็นของเพศชายอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 3 การจัดสถานที่ และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.22$) ข้อ 10 สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการ มีแสงสว่าง มีความเพียงพอ ($\bar{X} = 2.96$) ส่วนเพศหญิง พบอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 10 สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างมีความเพียงพอ ($\bar{X} = 3.48$) และข้อ 4 การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.35$) นอกนั้นอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นสภาพการจัด
กิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
จำแนกตามตัวแปรเพศ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	เพศชาย (N = 93)			เพศหญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ						
1. จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการแนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.88	.81	น้อย	1.90	1.01	น้อย
2. เจ้าหน้าที่ดูแล รับผิดชอบของบริเวณสถานปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.94	.96	น้อย	1.96	1.06	น้อย
3. เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.99	1.42	น้อย	2.01	.89	น้อย
4. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการเบิกจ่ายอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.80	1.03	น้อย	2.11	.96	น้อย
5. บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ	1.90	.78	น้อย	1.99	.76	น้อย
6. มีบุคลากรดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	1.96	.80	น้อย	2.94	.58	ปานกลาง
7. บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์	2.94	.79	ปานกลาง	3.11	.74	ปานกลาง
รวม	2.05	.65	น้อย	2.28	.88	น้อย

จากตาราง 9 แสดงว่าบุคลากรทั้งเพศชายและเพศหญิงในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ อยู่ในระดับน้อย (ชาย $\bar{X} = 2.05$, หญิง $\bar{X} = 2.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความคิดเห็นของเพศชาย อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 7 มีบุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.94$) นอกนั้นอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ สำหรับบุคลากรเพศหญิงพบความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6

มีบุคลากรดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ($\bar{X} = 2.94$) และข้อ 7 บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.11$) นอกนั้นอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการจำแนกตามตัวแปรเพศ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	เพศชาย (N = 93)			เพศหญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ						
1. กีฬา	2.78	.70	ปานกลาง	2.80	.78	ปานกลาง
2. ดนตรีและเพลง	3.42	.68	ปานกลาง	2.77	1.01	ปานกลาง
3. เกมในร่ม	2.66	.79	ปานกลาง	3.12	.77	ปานกลาง
4. เดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	2.09	.66	น้อย	2.90	.90	ปานกลาง
5. เกมกลางแจ้ง	2.21	.78	น้อย	1.87	.79	น้อย
6. งานสังคม	3.16	.81	ปานกลาง	2.15	1.10	น้อย
7. เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ	2.90	.80	ปานกลาง	3.36	.78	ปานกลาง
8. พัฒนาจิตใจและความสงบสุข	3.31	.79	ปานกลาง	2.09	.88	น้อย
รวม	2.81	.64	ปานกลาง	2.63	.76	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	2.55	.74	ปานกลาง	2.51	.48	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่าบุคลากรทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง (ชาย $\bar{X} = 2.81$, หญิง $\bar{X} = 2.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความคิดเห็นของเพศชาย อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อ 5 เกมกลางแจ้ง ($\bar{X} = 2.21$) และข้อ 4 เดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ ($\bar{X} = 2.09$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ สำหรับเพศหญิงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ ข้อ 8 พัฒนาจิตใจและความสงบสุข ($\bar{X} = 2.09$) ข้อ 6 สังคม ($\bar{X} = 2.15$) และข้อ 5 เกมกลางแจ้ง ($\bar{X} = 1.87$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านพบความคิดเห็นของสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ
เมื่อจำแนกตามเพศ ทั้งเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อ อยู่ในระดับปานกลาง (ชาย
 $\bar{X} = 2.55$ หญิง $\bar{X} = 2.51$)

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและ
วัตถุประสงค์จำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์						
1. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนา บุคลิกภาพทั้งร่างกายและจิตใจ	3.80	.78	มาก	2.90	.69	ปาน กลาง
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรแบบพัฒนาบุคลิกภาพ นักศึกษา	3.10	.69	ปาน กลาง	3.01	.71	ปาน กลาง
3. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมความ สัมพันธ์อันดีงามในองค์กรทุกระดับ	3.11	.81	ปาน กลาง	2.78	.96	ปาน กลาง
4. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรเป็นไปตามนโยบายและ วัตถุประสงค์ของสถาบันและกระทรวง ศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังเต็มเต็มประสิทธิภาพ ของการทำงาน	2.89	.82	ปาน กลาง	2.90	1.01	ปาน กลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากร มีรูปแบบและขั้นตอนเหมาะสมตามปรัชญานันทนาการที่ว่าใช้เวลาว่างกิจกรรมนันทนาการต้องใช้เวลาว่างหรือเวลาอิสระโดยความสมัครใจ และส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข	2.96	.77	ปานกลาง	2.77	.82	ปานกลาง
6. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรส่งเสริมความต้องการได้ทุกเพศและทุกวัย	2.99	.78	ปานกลาง	2.99	.78	ปานกลาง
รวม	3.14	.66	ปานกลาง	2.89	.67	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่าบุคลากรที่มีสถานภาพสมรสทั้งโสดและสมรส แล้วมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านนโยบายและวัตถุประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง (โสด $\bar{X} = 3.14$, สมรส $\bar{X} = 2.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความคิดเห็นบุคลากรที่เป็นโสดอยู่ในระดับมากคือ ข้อ 1 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรช่วย ส่งเสริมและพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.80$) สำหรับบุคลากรที่สมรสมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านสถานที่
อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก						
1. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง	1.74	.75	น้อย	3.10	.87	ปานกลาง
2. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่ม	2.42	.61	น้อย	1.96	.66	น้อย
3. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย	2.10	.96	น้อย	2.08	.68	น้อย
4. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความปลอดภัย	2.21	.76	น้อย	2.10	.86	น้อย
5. จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	3.42	.78	ปานกลาง	3.00	.66	ปานกลาง
6. จำนวนตู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการ	2.80	.69	ปานกลาง	2.96	.68	ปานกลาง
7. สถานที่และห้องสำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวและห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ	1.96	.55	น้อย	2.00	.91	น้อย
8. การจ้ดน้ำดื่มไว้บริการผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการสะอาดและเพียงพอ	1.99	.88	น้อย	2.24	.88	น้อย
9. จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ให้เลือกประกอบกิจกรรมมีความหลากหลาย	3.14	.69	ปานกลาง	3.14	.83	ปานกลาง
10. สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างมีความเพียงพอ	1.87	.81	น้อย	1.96	.75	น้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรม นันทนาการมีมาตรฐานและความปลอดภัย	2.24	.65	น้อย	2.07	.46	น้อย
รวม	2.35	.72	น้อย	2.41	.64	น้อย

จากตาราง 12 แสดงว่าบุคลากรที่มีสถานภาพสมรสทั้งโสดและสมรสแล้ว มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับน้อย (โสด $\bar{X} = 2.35$, สมรส $\bar{X} = 2.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความคิดเห็นบุคลากรที่เป็นโสดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5 จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.42$) ข้อ 9 จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ให้เลือกประกอบกิจกรรมนันทนาการหลากหลาย ($\bar{X} = 3.14$) และข้อ 6 จำนวนตู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 2.80$) สำหรับบุคลากรที่สมรส มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 1 การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ($\bar{X} = 3.10$) ข้อ 9 จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ ให้เลือกประกอบกิจกรรมมีความหลากหลาย ($\bar{X} = 3.14$) และ ข้อ 5 จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.00$) นอกนั้นทั้งโสดและสมรส มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้
บริการจำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ						
1. จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการแนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.83	.91	น้อย	2.96	.78	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ดูแล รับผิดชอบของบริเวณสถานปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.90	.78	น้อย	2.96	.82	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.99	.86	น้อย	2.11	.77	น้อย
4. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการเบิกจ่ายอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	2.46	.69	น้อย	1.80	.78	น้อย
5. บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ	2.96	1.11	ปานกลาง	2.81	1.02	ปานกลาง
6. มีบุคคลดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	3.12	1.07	น้อย	2.71	.69	ปานกลาง
7. บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์	1.90	.78	น้อย	2.70	.91	ปานกลาง
รวม	2.30	.70	น้อย	2.54	.67	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่าบุคลากรที่มีสถานภาพสมรสเป็นโสด มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$) ส่วนบุคลากรที่สมรสแล้วมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความคิดเห็นของบุคลากรที่เป็นโสดอยู่ในระดับปานกลาง คือ 5 บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ ($\bar{X} = 2.96$)

สำหรับบุคลากรที่สมรสแล้วมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือข้อ 3 เจ้าหน้าที่พยาบาล ประจำสถานที่ปฏิบัติการงำนนันทนาการ ($\bar{X} = 2.11$) และข้อ 4 เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก การเบิกจ่ายอุปกรณ์ในการปฏิบัติการงำนนันทนาการ ($\bar{X} = 1.80$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับปานกลาง

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภท กิจกรรมนันทนาการจำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ						
1. กีฬา	2.79	.87	ปานกลาง	3.15	.81	ปานกลาง
2. ดนตรีและเพลง	2.91	.91	ปานกลาง	2.19	.62	น้อย
3. เกมในร่ม	1.80	.66	น้อย	2.96	.78	ปานกลาง
4. เต้นรำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	2.88	.78	ปานกลาง	2.87	.69	ปานกลาง
5. เกมกลางแจ้ง	3.12	.66	ปานกลาง	2.90	.56	ปานกลาง
6. งานสังคม	2.66	.78	ปานกลาง	3.11	.59	ปานกลาง
7. เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ	3.11	.92	ปานกลาง	3.12	.91	ปานกลาง
8. พัฒนาจิตใจและความสงบสุข	2.08	.84	น้อย	2.80	.88	ปานกลาง
รวม	2.66	.77	ปานกลาง	2.88	.52	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	2.61	.78	ปานกลาง	2.62	.69	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่าบุคลากรที่มีสถานภาพสมรสทั้งโสดและสมรสแล้ว มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง (โสด $\bar{X} = 2.66$, สมรส $\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความคิดเห็นของบุคลากรที่เป็นโสดอยู่ในระดับน้อย คือ ข้อ 8 พัฒนาจิตใจและความสงบสุข ($\bar{X} = 2.08$) และข้อ 3 เกมในร่ม ($\bar{X} = 1.80$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับบุคลากรที่สมรสแล้วมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อ 2 ดนตรีและเพลง ($\bar{X} = 2.19$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านของสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรสทั้งที่เป็นโสด และสมรสแล้วมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (โสด $\bar{X} = 2.61$ สมรส $\bar{X} = 2.69$)

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์จำแนกตามตัวแปร อายุ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์									
1. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนา บุคลิกภาพทั้งร่างกายและจิตใจ	3.66	.64	มาก	2.66	.82	ปาน กลาง	2.74	.88	ปาน กลาง
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรเป็นแบบอย่างในการ พัฒนาบุคลิกภาพ นักศึกษา	2.81	1.02	ปาน กลาง	3.10	.76	ปาน กลาง	3.10	.75	ปาน กลาง
3. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีงามใน องค์กรทุกระดับ	2.70	.79	ปาน กลาง	2.89	.90	ปาน กลาง	3.76	.74	ปาน กลาง
4. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรเป็นไปตามนโยบายและ วัตถุประสงค์ของสถาบันและกระทรวง ศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังเต็มเต็มประสิทธิภาพ ของการทำงาน	3.11	.86	ปาน กลาง	3.01	.88	ปาน กลาง	2.32	.91	ปาน กลาง
5. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากร มีรูปแบบและขั้นตอน เหมาะสมตามปรัชญานันทนาการที่ว่าใช้ เวลาว่างกิจกรรมนันทนาการต้องใช้เวลา ว่างหรือเวลาอิสระด้วยความสมัครใจและ ส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข	2.94	.93	ปาน กลาง	2.75	.91	ปาน กลาง	2.80	.82	ปาน กลาง
6. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรส่งเสริมความต้องการได้ ทุกเพศและทุกวัย	2.70	.74	ปาน กลาง	2.79	.78	ปาน กลาง	2.79	.77	ปาน กลาง
รวม	2.98	.69	ปาน กลาง	2.86	.68	ปาน กลาง	2.91	.65	ปาน กลาง

จากตาราง 15 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษมที่มีอายุ อยู่ในกลุ่มต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่มต่างก็มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านนโยบายและ วัตถุประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง (30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.98$, 31 – 45 ปี $\bar{X} = 2.86$, 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบบุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา มีความเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนา บุคลิกภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.66$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง และสำหรับกลุ่มอายุ อื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์จำแนกตามตัวแปร อายุ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก									
1. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง	1.72	.78	น้อย	2.19	.69	น้อย	2.71	.81	ปานกลาง
2. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่ม	1.84	.90	น้อย	1.78	.68	น้อย	1.90	.78	น้อย
3. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย	2.70	1.02	น้อย	3.21	.72	ปานกลาง	1.96	.76	น้อย
4. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความปลอดภัย	2.11	.76	น้อย	1.82	.81	น้อย	1.66	.76	น้อย
5. จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.88	.81	น้อย	3.15	.59	ปานกลาง	2.20	.90	น้อย
6. จำนวนตู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการ	1.72	.88	น้อย	1.96	.78	น้อย	2.31	.96	น้อย
7. สถานที่และห้องสำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวและห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ	3.15	.79	ปานกลาง	2.10	.90	น้อย	3.10	.87	ปานกลาง
8. การจัดน้ำดื่มไว้บริการผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการสะอาดและเพียงพอ	1.76	.86	น้อย	1.87	1.05	น้อย	1.89	1.11	น้อย
9. จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ให้เลือกประกอบกิจกรรมมีความหลากหลาย	1.72	.94	น้อย	2.26	1.11	น้อย	1.74	.69	น้อย

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10. สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างเพียงพอ	3.22	.74	ปานกลาง	3.22	.69	ปานกลาง	3.22	.78	ปานกลาง
11. อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมีมาตรฐานและความปลอดภัย	2.10	.67	น้อย	1.89	.82	น้อย	2.14	.77	น้อย
รวม	2.17	.59	น้อย	2.31	.82	น้อย	2.25	.66	น้อย

จากตาราง 16 แสดงว่าบุคลาการที่มีอายุ อยู่ในกลุ่มต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่มต่างก็มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับน้อยทั้งหมด (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.17$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 2.31$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ บุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 10 สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.22$) และ ข้อ 7 สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว และห้องน้ำสะดวกถูกลักษณะ ($\bar{X} = 3.15$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย กลุ่มอายุ 31-45 ปี พบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคือ ข้อ 10 สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.22$) ข้อ 3 การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง มีความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.21$) และข้อ 5 จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.15$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยสำหรับกลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป พบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 10 สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.22$) ข้อ 7 สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว และห้องน้ำสะดวกถูกลักษณะ ($\bar{X} = 3.10$) และข้อ 1 การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ($\bar{X} = 2.71$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการจำแนกตามตัวแปรอายุ

รายการจัดกิจกรรม	สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ									
1. จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการแนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.84	.86	น้อย	1.92	.72	น้อย	1.96	.91	น้อย
2. เจ้าหน้าที่ดูแล รับผิดชอบของบริเวณสถานปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.92	1.09	น้อย	2.47	.69	น้อย	1.94	.81	น้อย
3. เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	2.01	.78	น้อย	2.00	.78	น้อย	2.00	.78	น้อย
4. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการเบิกจ่ายอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	1.96	.81	น้อย	1.88	.88	น้อย	1.88	.74	น้อย
5. บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ	3.12	.59	ปานกลาง	3.12	.76	ปานกลาง	2.98	.82	ปานกลาง
6. มีบุคลากรดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	1.70	.76	น้อย	1.92	.74	น้อย	1.96	1.06	น้อย
7. บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์	2.98	.80	ปานกลาง	1.90	.91	น้อย	1.82	.90	น้อย
รวม	2.21	.64	น้อย	2.17	.69	น้อย	2.07	.79	น้อย

จากตาราง 17 แสดงว่าบุคลากรที่มีอายุ อยู่ในกลุ่มต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่มต่างก็มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากร ผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.21$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 2.17$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ บุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5 บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ ($\bar{X} = 3.12$) และข้อ 7 บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.98$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยสำหรับกลุ่มอายุ 31-45 ปี และอายุ 46 ปีขึ้นไป พบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 กลุ่ม คือ ข้อ 5 บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ (อายุ 31-45 ปี, $\bar{X} = 2.98$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการจำแนก
ตามตัวแปรอายุ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	สภาพ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ									
1. กีฬา	2.78	.77	ปานกลาง	2.80	.92	ปานกลาง	3.86	.77	มาก
2. ดนตรีและเพลง	3.64	.91	ปานกลาง	3.88	1.02	มาก	3.12	.78	ปานกลาง
3. เกมในร่ม	2.94	.78	ปานกลาง	3.10	.81	ปานกลาง	3.20	.66	ปานกลาง
4. เดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	2.78	.99	ปานกลาง	2.84	.74	ปานกลาง	2.80	.69	ปานกลาง
5. เกมกลางแจ้ง	1.60	.62	น้อย	1.67	.82	น้อย	2.80	.49	ปานกลาง
6. สังคม	2.75	1.07	ปานกลาง	2.80	.64	ปานกลาง	2.87	.65	ปานกลาง
7. เสริมสร้างสมรรถภาพและ สุขภาพ	2.11	1.01	น้อย	2.91	.79	ปานกลาง	2.21	1.02	ปานกลาง
8. พัฒนาจิตใจและความสงบสุข	2.96	.88	ปานกลาง	2.88	.82	ปานกลาง	2.89	.74	ปานกลาง
รวม	2.69	.76	ปานกลาง	2.86	.64	ปานกลาง	2.96	.69	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	2.51	.70	ปานกลาง	2.55	.49	ปานกลาง	2.63	.49	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่าบุคลากรที่มีอายุ อยู่ในกลุ่มต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่มต่างก็มี
ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับ
ปานกลาง(อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.69$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 2.86$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.98$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ บุคลากรกลุ่มอายุ 30 ปีลงมา มีความเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อ 7
เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ ($\bar{X} = 2.11$) และ ข้อ 5 เกมกลางแจ้ง ($\bar{X} = 1.60$) นอกนั้นมีความ
คิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ บุคลากรกลุ่มอายุ 31-45 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
มาก คือ ข้อ 2 ดนตรีและเพลง ($\bar{X} = 3.88$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อ 5 เกม
กลางแจ้ง ($\bar{X} = 1.67$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ กลุ่มอายุ 46 ปี ขึ้นไปพบว่าบุคลากร
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1 กีฬา ($\bar{X} = 3.86$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ
เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านของสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุทั้ง 3 กลุ่ม คือ อายุ 30 ปีลงมา 31-45 ปี และ 46 ปี ขึ้นไป มีความคิด
เห็นอยู่ในระดับปานกลาง (30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.51$, 31 – 45 ปี $\bar{X} = 2.55$, 46 ปีขึ้นไป
 $\bar{X} = 2.63$)

ตาราง 19 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
 นันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์
 (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์			
1. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพทั้ง ร่างกายและจิตใจ	3.64	.78	มาก
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ บุคลากรแบบพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา	3.74	.81	มาก
3. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ บุคลากรช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีงามใน องค์กรทุกระดับ	3.96	.76	มาก
4. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ บุคลากรเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของ สถาบันและกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังเติม เต็มประสิทธิภาพของการทำงาน	3.40	.90	ปานกลาง
5. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ บุคลากร มีรูปแบบและขั้นตอนเหมาะสมตาม ปรัชญานันทนาการที่ว่าใช้เวลาว่างกิจกรรม นันทนาการต้องใช้เวลาว่างหรือเวลาอิสระโดย ความสมัครใจและส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข	4.10	.76	มาก
6. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ บุคลากรส่งเสริมความต้องการได้ทุกเพศและ ทุกวัย	4.42	.88	มาก
รวม	3.87	.64	มาก

จากตาราง 19 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านนโยบายและวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบมีความต้องการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 4 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรเป็นไปตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ของสถาบัน และกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังเติมเต็มประสิทธิภาพของการทำงาน ($\bar{X} = 3.40$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 20 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก			
1. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง	2.84	.69	ปานกลาง
2. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่ม	3.86	.74	มาก
3. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย	4.54	.91	มาก
4. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความปลอดภัย	4.01	.78	มาก
5. จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติการนันทนาการ	4.42	.59	มาก
6. จำนวนตู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการ	3.67	.78	มาก
7. สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวและห้องน้ำสวดูกถูกสุขลักษณะ	3.90	.77	มาก
8. การจัดน้ำดื่มไว้บริการผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการสะอาดและเพียงพอ	4.11	.91	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9. จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ให้เลือกประกอบ กิจกรรมมีความหลากหลาย	4.21	1.04	มาก
10. สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างมี ความเพียงพอ	3.72	.78	มาก
11. อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี มาตรฐานและความปลอดภัย	3.80	.90	มาก
รวม	3.91	.74	มาก

จากตาราง 20 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษมมีความต้องการ การจัด
กิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบความต้องการการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลางคือ
ข้อ 1 การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ($\bar{X} = 2.84$) นอกนั้น
มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ตาราง 21 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ			
1. จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการแนะนำการปฏิบัติ กิจกรรมนันทนาการ	3.64	.78	มาก
2. เจ้าหน้าที่ดูแล รับผิดชอบของบริเวณสถานปฏิบัติ กิจกรรมกิจกรรมนันทนาการ	3.78	.88	มาก
3. เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่ปฏิบัติกิจกรรม นันทนาการ	3.80	.90	มาก
4. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการเบิกจ่าย อุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.01	.96	มาก
5. บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็น ผู้นำ กิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ	4.42	.68	มาก
6. มีบุคลากรดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติ กิจกรรม	3.78	.78	มาก
7. บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์	3.60	.99	มาก
รวม	3.83	.70	มาก

จากตาราง 21 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษมมีความต้องการ การจัด
กิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยที่มีความต้องการมากอันดับสูงสุด คือ ข้อ 5
บุคลากรมีความรู้ ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ
($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 22 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ
(N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ			
1. กีฬา	4.01	.74	มาก
2. ดนตรีและเพลง	4.40	.68	มาก
3. เกมในร่ม	3.21	.92	ปานกลาง
4. เดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	4.02	.77	มาก
5. เกมกลางแจ้ง	1.84	.80	น้อย
6. งานสังคม	3.74	.58	มาก
7. เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ	3.81	1.06	มาก
8. พัฒนาจิตใจและความสงบสุข	3.30	.82	ปานกลาง
รวม	3.54	.68	มาก
รวมทุกด้าน	3.78	.66	มาก

จากตาราง 22 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 8 พัฒนาจิตใจ และความสงบสุข ($\bar{X} = 3.30$) และข้อ 3 เกมในร่ม ($\bar{X} = 3.21$) นอกนั้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความต้องการโดยรวมทุกด้าน พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)

ตาราง 23 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
 นันทนาการของบุคคล ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์
 จำแนกตามตัวแปรเพศ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	ชาย (N = 93)			หญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์						
1. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนา บุคลิกภาพทั้งร่างกายและจิตใจ	3.55	.68	มาก	3.60	.70	มาก
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรแบบพัฒนาบุคลิกภาพ นักศึกษา	3.78	.84	มาก	4.01	.77	มาก
3. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมความ สัมพันธ์อันดีงามในองค์กรทุกระดับ	3.80	.76	มาก	4.00	.81	มาก
4. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรเป็นไปตามนโยบายและ วัตถุประสงค์ของสถาบันและกระทรวง ศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังเต็มเต็มประสิทธิภาพ ของการทำงาน	4.01	.77	มาก	3.89	.90	มาก
5. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากร มีรูปแบบและขั้นตอน เหมาะสมตามปรัชญานันทนาการที่ว่าใช้ เวลาว่างกิจกรรมนันทนาการต้องใช้เวลา เวลาว่างหรือเวลาอิสระด้วยความสมัครใจ และ ส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข	3.87	.80	มาก	3.86	.85	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	ชาย (N = 93)			หญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรส่งเสริมความต้องการได้ทุกเพศและทุกวัย	4.32	.76	มาก	4.11	.80	มาก
รวม	3.88	.65	มาก	3.91	.68	มาก

จากตาราง 23 แสดงว่าบุคลากรทั้งเพศชายและเพศหญิง ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านนโยบายและวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมาก (ชาย $\bar{X} = 3.88$, หญิง $\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความต้องการของบุคลากรทั้งเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยที่เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการมาก อันดับสูงสุด คือ ข้อ 6 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรส่งเสริมความต้องการได้ทุกเพศวัย (ชาย $\bar{X} = 4.32$, หญิง $\bar{X} = 4.11$)

ตาราง 24 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
 นันทนาการของบุคคล ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ
 สิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตัวแปรเพศ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม					
	นันทนาการ					
	ชาย (N = 93)			หญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก						
1. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง	3.81	.75	มาก	4.35	.95	มาก
2. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่ม	3.69	.82	มาก	4.01	.77	มาก
3. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย	4.01	.74	มาก	4.32	.82	มาก
4. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความปลอดภัย	3.80	.58	มาก	4.26	.66	มาก
5. จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.11	.66	มาก	3.87	.58	มาก
6. จำนวนตู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการ	4.32	.90	มาก	3.74	.49	มาก
7. สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวและห้องน้ำสะดวกถูกสุขลักษณะ	4.08	.84	มาก	3.56	.74	มาก
8. การจัดน้ำดื่มไว้บริการผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการสะอาดและเพียงพอ	3.86	.71	มาก	3.92	.80	มาก
9. จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ให้เลือกประกอบกิจกรรมมีความหลากหลาย	4.01	.66	มาก	3.36	.88	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	ชาย (N = 93)			หญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10. สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างมีความเพียงพอ	3.90	.74	มาก	3.99	.95	มาก
11. อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมีมาตรฐานและความปลอดภัย	3.87	.65	มาก	4.00	.49	มาก
รวม	3.95	.94	มาก	3.94	.92	มาก

จากตาราง 24 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก (ชาย $\bar{X} = 3.95$, หญิง $\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบบุคลากรทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยที่บุคลากรเพศชาย มีความต้องการมากอันดับสูงสุด คือ ข้อ 6 จำนวนตู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้ร่วมกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 4.32$) เพศหญิงมีความต้องการมากอันดับสูงสุด คือ ข้อ 1 การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ($\bar{X} = 4.35$)

ตาราง 25 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคคล ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการจำแนก
ตามตัวแปรเพศ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	ชาย (N = 93)			หญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ						
1. จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการแนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	3.78	.80	มาก	4.90	.69	มากที่สุด
2. เจ้าหน้าที่ดูแล รับผิดชอบของบริเวณสถานปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	3.86	.71	มาก	3.90	.57	มาก
3. เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.01	.88	มาก	4.66	.94	มากที่สุด
4. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการเบิกจ่ายอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.25	.96	มาก	3.87	.99	มาก
5. บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ	4.00	.74	มาก	3.66	1.04	มาก
6. มีบุคคลดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	4.56	.78	มากที่สุด	4.01	.85	มาก
7. บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์	4.32	.92	มาก	4.10	.88	มาก
รวม	4.11	.76	มาก	4.15	.69	มาก

จากตาราง 25 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับมาก (ชาย $\bar{X} = 4.11$ หญิง $\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเพศชาย มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 6 มีบุคคลดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ($\bar{X} = 4.56$) นอกจากนั้น มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เพศหญิง มีความต้องการมากที่สุด คือ ข้อ 1 จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการ แนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 4.80$) และข้อ 3

เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 4.66$) นอกนั้นมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ตาราง 26 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคคล ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามตัวแปรเพศ

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	ชาย (N = 93)			หญิง (N = 185)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ						
1. กีฬา	4.42	.76	มาก	4.01	.78	มาก
2. ดนตรีและเพลง	3.76	.77	มาก	4.58	.70	มาก
3. เกมในร่ม	3.66	.66	มาก	3.92	.86	มาก
4. เดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	4.01	.84	มาก	4.46	.76	มาก
5. เกมกลางแจ้ง	2.06	.90	มาก	3.76	.66	มาก
6. งานสังคม	3.48	.59	มาก	4.00	.76	มาก
7. เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ	3.66	.64	มาก	3.76	1.02	มาก
8. พัฒนาจิตใจและความสงบสุข	3.78	.76	มาก	4.00	1.00	มาก
รวม	3.60	.74	มาก	4.06	.76	มาก
รวมทุกด้าน	3.89	.65	มาก	4.01	.69	มาก

จากตาราง 26 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก (ชาย $\bar{X} = 3.60$, หญิง $\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบบุคลากรทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความต้องการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเพศชาย มีความต้องการมากอันดับสูงสุด คือ ข้อ 1 กีฬา ($\bar{X} = 4.42$) เพศหญิง มีความต้องการมากอันดับสูงสุด คือ ข้อ 4 เดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ ($\bar{X} = 4.46$)

เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านของความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดย
จำแนกตามเพศ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งเพศชาย และหญิง (ชาย $\bar{X} = 3.89$, หญิง
 $\bar{X} = 4.01$)

ตาราง 27 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์
จำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์						
1. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนา บุคลิกภาพทั้งร่างกายและจิตใจ	3.46	.76	ปาน กลาง	3.56	.81	มาก
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรเป็นแบบอย่างในการ พัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา	3.94	.78	มาก	4.12	.48	มาก
3. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีงาม ในองค์กรทุกระดับ	4.01	.92	มาก	4.11	.76	มาก
4. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรเป็นไปตามนโยบายและ วัตถุประสงค์ของสถาบันและกระทรวง ศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังเต็มเต็มประสิทธิภาพ ของการทำงาน	3.99	.64	มาก	3.90	.72	มาก

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากร มีรูปแบบและขั้นตอนเหมาะสมตามปรัชญานันทนาการที่ว่าใช้เวลาว่างกิจกรรมนันทนาการต้องใช้เวลาว่างหรือเวลาอิสระด้วยความสมัครใจ และส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข	4.12	.58	มาก	3.87	.80	มาก
6. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรส่งเสริมความต้องการได้ทุกเพศและทุกวัย	3.66	.74	มาก	3.69	.81	มาก
รวม	3.86	.74	มาก	3.87	.69	มาก

จากตาราง 27 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทั้งที่เป็นโสดและสมรส มีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านนโยบายและวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมาก (โสด $\bar{X} = 3.86$, สมรส $\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบบุคลากรที่เป็นโสดมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 1 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.46$) บุคลากรที่สมรสแล้วมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีอันดับความต้องการมากอันดับสูงสุด คือ ข้อ 2 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรเป็นแบบอย่างในการพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 28 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
 นันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ
 สิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม					
	นันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก						
1. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง	4.56	.76	มากที่สุด	4.70	.77	มากที่สุด
2. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่ม	4.11	.80	มาก	4.01	.80	มาก
3. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย	3.92	.77	มาก	3.81	.59	มาก
4. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความปลอดภัย	3.84	.81	มาก	4.11	.76	มาก
5. จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	3.66	.92	มาก	4.08	.80	มาก
6. จำนวนตู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการ	4.01	.74	มาก	4.14	.77	มาก
7. สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวและห้องน้ำสะดวกถูกสุขลักษณะ	4.09	.86	มาก	3.78	.76	มาก
8. การจัดน้ำดื่มไว้บริการผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการสะอาดและเพียงพอ	3.87	.91	มาก	3.92	.90	มาก
9. จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ให้เลือกประกอบกิจกรรมมีความหลากหลาย	3.45	1.02	ปานกลาง	3.78	.84	มาก

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10. สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างมีความเพียงพอ	3.92	.77	มาก	4.12	.88	มาก
11. อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมีมาตรฐานและความปลอดภัย	3.70	.65	มาก	3.86	.90	มาก
รวม	3.92	.65	มาก	4.02	.75	มาก

จากตาราง 28 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทั้งที่เป็นโสดและสมรส มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก (โสด $\bar{X} = 3.92$, สมรส $\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบบุคลากรทั้งที่เป็นโสด และสมรส มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 1 การจัดสถานที่ เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง (โสด $\bar{X} = 4.56$, สมรส $\bar{X} = 4.70$)

ตาราง 29 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการจำแนก
ตามตัวแปรสถานภาพสมรส (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	โสด (N = 99)			สมรส (N = 179)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ						
1. จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการแนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.49	.82	มาก	4.48	.78	มาก
2. เจ้าหน้าที่ดูแล รับฝากสิ่งของบริเวณสถานปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.12	.76	มาก	3.87	.81	มาก
3. เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.22	.59	มาก	4.11	.72	มาก
4. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการเบิกจ่ายอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.01	.64	มาก	4.82	.66	มากที่สุด
5. บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ	4.15	.72	มาก	4.72	.69	มากที่สุด
6. มีบุคคลดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	3.87	.80	มาก	4.04	.70	มาก
7. บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์	3.99	.94	มาก	4.14	.80	มาก
รวม	4.12	.48	มาก	4.31	.69	มาก

จากตาราง 29 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทั้งที่เป็นโสด และสมรส มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$ สมรส $\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบบุคลากรที่เป็นโสดมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีอันดับสูงสุด คือ ข้อ 1 จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการ แนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 4.49$) บุคลากรที่สมรสแล้วมีความต้องการอยู่ในระดับ

มากที่สุด คือ ข้อ 4 เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการเบิกจ่ายอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม
นันทนาการ ($\bar{X} = 4.82$) และข้อ 5 บุคลากรมีความรู้ ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรม
นันทนาการประเภทนั้นๆ ($\bar{X} = 4.72$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 30 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ
จำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส ($N = 278$)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ					
	โสด ($N = 99$)			สมรส ($N = 179$)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ						
1. กีฬา	3.59	.66	มาก	3.74	.49	มาก
2. ดนตรีและเพลง	4.01	.68	มาก	4.11	.64	มาก
3. เกมในร่ม	3.60	.72	มาก	4.21	.78	มาก
4. เต้นรำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	3.66	.84	มาก	3.54	1.00	มาก
5. เกมกลางแจ้ง	3.87	.72	มาก	2.90	.76	ปานกลาง
6. งานสังคม	3.90	.66	มาก	3.87	.80	มาก
7. เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ	2.88	.74	ปานกลาง	4.42	.78	มาก
8. พัฒนาจิตใจและความสงบสุข	2.66	.90	ปานกลาง	3.21	.76	ปานกลาง
รวม	3.52	.88	มาก	3.75	.69	มาก
รวมทุกด้าน	3.85	.64	มาก	3.98	.65	มาก

จากตาราง 30 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทั้งที่เป็นโสดและสมรส
มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก
(โสด $\bar{X} = 3.52$, สมรส $\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ บุคลากรที่เป็นโสด มีความต้องการ
อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6 เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ ($\bar{X} = 2.88$) และข้อ 7
พัฒนาจิตใจและความสุข ($\bar{X} = 2.66$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก บุคลากรที่สมรสแล้ว มีความ
ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 8 พัฒนาจิตใจและความสงบสุข ($\bar{X} = 3.21$) และข้อ 5
เกมกลางแจ้ง ($\bar{X} = 2.90$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านของความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ เมื่อ
จำแนกตามสถานภาพสมรส มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งโสด และสมรส (โสด
 $\bar{X} = 3.85$, สมรส $\bar{X} = 3.98$)

ตาราง 31 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์
จำแนกตามตัวแปรอายุ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์									
1. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนา บุคลิกภาพทั้งร่างกายและจิตใจ	3.42	.66	ปาน กลาง	3.66	.46	มาก	4.01	.69	มาก
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรเป็นแบบอย่างในการ พัฒนาบุคลิกภาพ นักศึกษา	4.18	.69	มาก	3.78	.66	มาก	4.06	.77	มาก
3. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีงามใน องค์กรทุกระดับ	3.87	.71	มาก	4.12	.81	มาก	4.78	.86	มาก ที่สุด
4. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรเป็นไปตามนโยบายและ วัตถุประสงค์ของสถาบันและกระทรวง ศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังเติมเต็มประสิทธิภาพ ของการทำงาน	4.11	.80	มาก	4.30	.74	มาก	3.49	.75	มาก
5. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรมีรูปแบบและขั้นตอน เหมาะสมตามปรัชญานันทนาการที่ว่าใช้ เวลาว่างกิจกรรมนันทนาการต้องใช้เวลา ว่างหรือเวลาอิสระด้วยความสมัครใจและ ส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข	3.78	.71	มาก	4.44	.65	มาก	4.49	.80	มาก
6. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัด บริการให้บุคลากรส่งเสริมความต้องการได้ ทุกเพศและทุกวัย	4.01	.90	มาก	3.51	.77	มาก	3.56	.76	มาก
รวม	3.89	.91	มาก	3.96	.77	มาก	4.06	.70	มาก

จากตาราง 31 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษมที่มีอายุอยู่ในกลุ่มต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก (30 ปีลงมา $\bar{X} = 3.89$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 3.96$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบบุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 1 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.42$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก กลุ่มอายุ 31 – 45 ปี พบอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีอันดับสูงสุดของระดับ คือ ข้อ 5 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากร มีรูปแบบ และขั้นตอนเหมาะสมตามปรัชญานันทนาการ ที่ว่ากิจกรรมนันทนาการต้องใช้เวลาว่าง หรือเวลาอิสระ โดยความสมัครใจ และส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข ($\bar{X} = 4.44$) และกลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป พบอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 3 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากร ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีงามในองค์กรทุกระดับ ($\bar{X} = 4.78$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 32 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ จำแนกตามตัวแปรอายุ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก									
1. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง	3.94	.76	มาก	3.86	.81	มาก	3.81	.76	มาก
2. การจัดสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่ม	3.90	.58	มาก	4.00	.99	มาก	4.01	.81	มาก
3. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมีความปลอดภัย	4.01	.59	มาก	4.13	.74	มาก	3.96	.86	มาก
4. การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความปลอดภัย	4.32	.71	มาก	4.34	.66	มาก	4.11	.77	มาก
5. จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.56	.80	มากที่สุด	4.32	.59	มาก	3.99	.49	มาก
6. จำนวนคู่สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรมนันทนาการ	4.31	.91	มาก	3.90	.78	มาก	3.87	.99	มาก

ตาราง 32 (ต่อ)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
7. สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวและ ห้องน้ำสะดวกถูกสุขลักษณะ	3.60	.74	มาก	3.87	.88	มาก	3.96	.78	มาก
8. การจัดน้ำดื่มไว้บริการผู้มาร่วมกิจกรรม นันทนาการสะอาดและเพียงพอ	3.66	.80	มาก	4.00	.90	มาก	3.99	.68	มาก
9. จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ให้เลือก ประกอบกิจกรรมมีความหลากหลาย	4.40	.91	มาก	4.01	.81	มาก	4.12	.76	มาก
10. สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมี แสงสว่างเพียงพอ	3.87	.84	มาก	3.99	.78	มาก	4.32	.49	มาก
11. อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ มีมาตรฐานและความปลอดภัย	3.90	.76	มาก	3.87	.80	มาก	4.70	.56	มากที่สุด
รวม	4.04	.76	มาก	4.02	.74	มาก	4.07	.66	มาก

จากตาราง 32 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ที่มีอายุอยู่ในกลุ่มต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่ม ต่างมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 4.04$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 4.02$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบบุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 5 จำนวนที่นั่งพักผ่อนภายหลังปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 4.56$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก กลุ่มอายุ 31 – 45 ปี พบมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีอันดับสูงสุดของระดับ คือ ข้อ 4 การจัดสถานที่และสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบกิจกรรมนันทนาการในร่มมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.34$) และกลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป พบอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 11 อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมีมาตรฐาน และความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.70$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 33 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการจำแนก
ตามตัวแปรอายุ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ									
1. จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการแนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.56	.74	มาก	4.87	.90	มากที่สุด	4.91	.76	มากที่สุด
2. เจ้าหน้าที่ดูแลรับฝากสิ่งของบริเวณสถานปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	3.70	.86	มาก	4.40	.99	มาก	4.40	.80	มาก
3. เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.40	.91	มาก	4.32	.88	มาก	4.01	.81	มาก
4. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการเบิกจ่ายอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ	4.01	1.01	มาก	4.01	.77	มาก	3.98	.81	มาก
5. บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงกับการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการประเภทนั้นๆ	3.99	.74	มาก	4.20	.76	มาก	4.11	.78	มาก
6. มีบุคลากรดูแลความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	4.20	.80	มาก	4.32	.60	มาก	4.32	.90	มาก
7. บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์	4.11	.76	มาก	4.07	.79	มาก	3.89	.73	มาก
รวม	4.13	.78	มาก	4.31	.50	มาก	4.23	.70	มาก

จากตาราง 33 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ที่มีอายุอยู่ในกลุ่มต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในด้านมาก (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 4.13$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 4.31$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบบุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีอันดับสูงสุดของระดับ คือ ข้อ 1 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้บุคลากรช่วยส่งเสริม และพัฒนาบุคลิกภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 4.56$) กลุ่มอายุ 34 – 45 ปี และอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 1 จำนวนบุคลากรผู้ให้บริการ แนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการ (อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 4.87$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.91$) นอกนั้นอยู่ในระดับมากทั้ง 2 กลุ่ม อายุ

ตาราง 34 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคคลในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการ
จำแนกตามตัวแปรอายุ (N = 278)

รายการจัดกิจกรรม	ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	30 ปีลงมา (N = 64)			31-45 ปี (N = 142)			46 ปีขึ้นไป (N = 72)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ									
1. กีฬา	4.01	.66	มาก	4.11	.78	มาก	4.32	.69	มาก
2. ดนตรีและเพลง	4.20	.69	มาก	4.32	.77	มาก	4.01	.94	มาก
3. เกมในร่ม	4.44	.74	มาก	4.32	.79	มาก	3.99	.90	มากที่สุด
4. เดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	4.48	.75	มาก	4.00	.80	มาก	4.56	.74	มาก
5. เกมกลางแจ้ง	3.90	.80	มาก	3.91	.91	มาก	4.30	.80	มากที่สุด
6. สังคม	3.98	.76	มาก	4.32	.92	มาก	4.52	.69	มากที่สุด
7. เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ	4.56	.70	มากที่สุด	4.46	.88	มาก	3.98	.81	มาก
8. พัฒนาจิตใจและความสงบสุข	4.20	.91	มาก	4.30	.76	มาก	4.28	.74	มาก
รวม	4.19	.77	มาก	4.21	.68	มาก	4.24	.76	มาก
รวมทุกด้าน	4.06	.64	มาก	4.12	.70	มาก	4.15	.66	มาก

จากตาราง 34 แสดงว่าบุคลลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ที่มีอายุอยู่ในกลุ่มต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับมาก (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 4.19$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 4.21$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบบุคลลากรกลุ่มอายุ 30 ปีลงมา มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยมากที่สุด คือ ข้อ 7 เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ ($\bar{X} = 4.56$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก อายุ 31-45 ปี พบอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีอันดับสูงสุดของระดับ คือ ข้อ 7 เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ ($\bar{X} = 4.46$) และกลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป พบมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 4 เดินร่ำ และกิจกรรมเข้าจังหวะ ($\bar{X} = 4.56$) และข้อ 6 สังคม ($\bar{X} = 4.52$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านของความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกกลุ่ม (30 ปีลงมา $\bar{X} = 4.06$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 4.12$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.15$)

ตาราง 35 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและความต้องการ
การจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ทุกด้านโดยรวม
(N = 278)

ด้านการจัดการนันทนาการ	สภาพการจัดกิจกรรม			ความต้องการการจัด		
	นันทนาการ			กิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นโยบายและวัตถุประสงค์	3.05	.69	ปานกลาง	3.87	.64	มาก
2. สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	2.13	.69	น้อย	3.91	.74	มาก
3. บุคลากรผู้ให้บริการ	2.20	.78	น้อย	3.83	.70	มาก
4. ประเภทกิจกรรมนันทนาการ	2.61	.77	ปานกลาง	3.54	.68	มาก
รวม	2.50	.64	ปานกลาง	3.78	.66	มาก

จากตาราง 35 แสดงว่าบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่ของการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$) มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 2.20$) และด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 2.14$) สำหรับความต้องการของบุคลากรอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตอนที่ 3 การศึกษาความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบัน
ราชภัฏจันทรเกษมเกี่ยวกับวัน และช่วงเวลา โดยการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ พบดังนี้

บุคลากรมีความต้องการให้สถาบันจัดกิจกรรมนันทนาการส่วนใหญ่วันพุธ เป็น
อันดับ 1 (N = 160) วันจันทร์เป็นอันดับ 2 (N = 113) วันอังคารอันดับ 3 (N = 97)
วันศุกร์อันดับ 4 (N = 84) วันพฤหัสบดีอันดับ 5 (N = 73) วันเสาร์อันดับ 6 (N = 30)
วันอาทิตย์อันดับ 7 สุดท้าย (N = 27)

สำหรับช่วงเวลาและวันที่บุคลากรมีความต้องการให้จัดมากที่สุดคือ วันพุธช่วงบ่าย
เวลา (13.00 น. – 15.00 น.) รองลงมาคือ วันจันทร์ ช่วงเวลาเย็น (16.00 น. – 19.00 น.)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากร อาจารย์ ข้าราชการ และพนักงานลูกจ้าง จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของสภาพและความต้องการการจัดการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert's Scale) แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.888 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลส่วนตัว และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการจัดการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อสังคม และความต้องการการจัดการกิจกรรมนันทนาการในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม สรุปผลได้ดังนี้

1. บุคลากร มีความคิดเห็นต่อสภาพและความต้องการการจัดการกิจกรรมนันทนาการของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ในด้านต่าง ๆ โดยรวม ดังนี้

1.1 ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$)

1.2 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

1.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$)

1.4 ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$)

1.5 โดยรวมทุกด้านของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$) ส่วนความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)

2. บุคลากร มีความคิดเห็นต่อสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ในด้านต่างๆ โดยรวมจำแนกตามตัวแปรเพศ สถานภาพสมรส อายุ ดังนี้

2.1 เพศ

2.1.1 ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งเพศชาย และเพศหญิง ในระดับปานกลาง (ชาย $\bar{X} = 3.18$, หญิง $\bar{X} = 2.67$) มีความต้องการทั้งเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก (ชาย $\bar{X} = 3.88$, หญิง $\bar{X} = 3.91$)

2.1.2 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับน้อย (ชาย $\bar{X} = 2.16$, หญิง $\bar{X} = 2.47$) มีความต้องการทั้งเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก (ชาย $\bar{X} = 3.95$, หญิง $\bar{X} = 3.94$)

2.1.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งเพศชาย และเพศหญิง ในระดับน้อย (ชาย $\bar{X} = 2.05$, หญิง $\bar{X} = 2.28$) มีความต้องการทั้งเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก (ชาย $\bar{X} = 4.11$, หญิง $\bar{X} = 4.15$)

2.1.4 ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งเพศชาย และเพศหญิง ในระดับปานกลาง (ชาย $\bar{X} = 2.81$, หญิง $\bar{X} = 2.63$) มีความต้องการทั้งเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก (ชาย $\bar{X} = 3.60$, หญิง $\bar{X} = 4.06$)

2.1.5 โดยรวมทุกด้านของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมพบทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับปานกลาง (ชาย $\bar{X} = 2.55$, หญิง $\bar{X} = 2.51$) ส่วนความต้องการอยู่ในระดับมาก (ชาย $\bar{X} = 3.89$, หญิง $\bar{X} = 4.01$)

2.2 สถานภาพสมรส

2.2.1 ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งโสด และสมรส อยู่ในระดับปานกลาง (โสด $\bar{X} = 3.14$, สมรส $\bar{X} = 2.89$) มีความต้องการทั้งโสด และสมรส อยู่ในระดับมาก (โสด $\bar{X} = 3.86$, สมรส $\bar{X} = 3.87$)

2.2.2 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งโสด และสมรส อยู่ในระดับปานกลาง (โสด $\bar{X} = 2.77$, สมรส $\bar{X} = 2.83$) มีความต้องการทั้งโสด และสมรส อยู่ในระดับมาก (โสด $\bar{X} = 3.92$, สมรส $\bar{X} = 4.02$)

2.2.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เป็นโสด อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$) สมรสแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$)

มีความต้องการทั้งโสด และสมรส อยู่ในระดับมาก (โสด $\bar{X} = 4.12$, สมรส $\bar{X} = 4.31$)

2.2.4 ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เป็นโสด และสมรส อยู่ในระดับปานกลาง (โสด $\bar{X} = 2.66$, สมรส $\bar{X} = 2.88$)

มีความต้องการทั้งโสด และสมรส อยู่ในระดับมาก (โสด $\bar{X} = 3.57$, สมรส $\bar{X} = 3.75$)

2.2.5 โดยรวมทุกด้านของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมทั้งสภาพสมรสที่เป็นโสดและสมรส อยู่ในระดับปานกลาง (โสด $\bar{X} = 2.61$, สมรส $\bar{X} = 2.69$) ส่วนความต้องการอยู่ในระดับมาก (โสด $\bar{X} = 3.85$, สมรส $\bar{X} = 3.98$)

2.3 อายุ

2.3.1 ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ทั้ง 3 กลุ่มอายุ อยู่ในระดับปานกลาง (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.98$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 2.86$ อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.91$) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 กลุ่มอายุเช่นกัน (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 3.89$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 3.96$ อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.06$)

2.3.2 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ทั้ง 3 กลุ่มอายุ อยู่ในระดับน้อย (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.71$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 2.31$ อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.25$) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 กลุ่มอายุเช่นกัน (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 4.04$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 4.02$ อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.70$)

2.3.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ทั้ง 3 กลุ่มอายุ อยู่ในระดับน้อย (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.21$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 2.17$ อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.07$) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 กลุ่มอายุเช่นกัน (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 4.13$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 4.31$ อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.23$)

2.3.4 ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ทั้ง 3 กลุ่มอายุ อยู่ในระดับปานกลาง (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.69$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 2.86$ อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.96$) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 กลุ่มอายุเช่นกัน (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 4.19$, อายุ 31 – 45 ปี $\bar{X} = 4.21$ อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.24$)

2.3.5 โดยรวมทุกด้านของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของกลุ่มอายุทั้ง 3 กลุ่ม พบอยู่ในระดับปานกลาง (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 2.51$, อายุ 31-45 ปี, $\bar{X} = 2.55$ อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.63$) ส่วนความต้องการอยู่ในระดับมาก (อายุ 30 ปีลงมา $\bar{X} = 4.06$, อายุ 31-45 ปี $\bar{X} = 4.12$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.15$)

3. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อสภาพของการจัดกิจกรรมนันทนาการ ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$) และมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)

4. ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม เกี่ยวกับ วัน และช่วงเวลา พบว่า บุคลากรโดยรวมมีความต้องการให้จัดกิจกรรมนันทนาการมากที่สุด คือ วันพุธ รองลงมา วันจันทร์ วันศุกร์ และต้องการน้อยที่สุด คือ วันอาทิตย์ และวันและช่วงเวลาที่ต้องการมากที่สุดคือวันพุธช่วงบ่าย (13.00 – 15.00 น.)

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม พบประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความคิดเห็นของบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม โดยรวมทุกด้าน คือ ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรมีภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานมาก เพราะสถาบันเปิดการเรียนการสอนทั้งภาคปกติในเวลาราชการ และเปิดสอนภาคพิเศษ (กศ.บป) นักศึกษาเรียนตอนเย็น ตั้งแต่ 17.00 น. – 21.00 น. และเรียนวันอาทิตย์เต็มวัน ทำให้มีเวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการความสนใจได้น้อย จะเข้าร่วมกิจกรรมได้ก็เมื่อตนเองว่างและส่วนใหญ่ทุกคนมีหน้าที่ อาจารย์ก็ทำหน้าที่สอนบุคลากรข้าราชการ และลูกจ้าง ทำหน้าที่บริการการสอน รวมทั้งพนักงานข้าราชการ คนงานภารโรง ก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามเวลาที่มีการเรียนการสอน จึงเป็นเหตุทำให้สโมสร อาจารย์ และพนักงาน รวมทั้งฝ่ายสวัสดิการของสถาบันจัดบริการได้ลำบาก การบริการโครงการนันทนาการ เพื่อบุคลากร จึงมีสภาพที่มองเห็นแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นตามหลักการจัดบริการโดยทั่วไปที่ว่า การจัดการเพื่อบริการผู้บริโภคต้องมีพอเพียงจึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการให้บริการทั้งด้านรัฐศาสตร์ และจิตวิทยาสังคม กล่าวคือ ไม่มีผู้รับหรือผู้รับบริการน้อย การบริหารจัดการจะไม่หมุนเวียน (Dynamic) ให้เกิดประสิทธิภาพ และตรงตามวัตถุประสงค์ ส่วนทางด้านจิตวิทยาสังคม องค์การอ่อนเพลีย เกิดจากปัจจัยอิทธิพลต่างๆ ของโครงสร้างกิจกรรมองค์การ (หลุยส์ จำปาเทศ, 2533 : 112-113)

จากพฤติกรรมองค์การที่ทำให้ทุกคนต้องเคร่งเครียดกับงาน องค์การต้องการขจัดความเครียด บุคคลหาที่พึ่งเพื่อพักผ่อนโดยหากิจกรรมนันทนาการทดแทน จึงจะพบแต่การสังสรรค์ (Party) นอกเวลาปฏิบัติงาน ยามค่ำคืน หรือแสวงหาจากกิจกรรมนันทนาการนอกสถาบัน เพราะสถาบันเป็นสถานที่ราชการไม่สามารถจัดบริการตามอำเภอใจได้ในยามค่ำคืน ดึกคืน แต่จะมีการบริการประเภท เครื่องมือ อุปกรณ์บางส่วน ติดตั้งไว้บริการตนเอง สำหรับผู้สนใจ นอกจากนั้นสถาบันจะสามารถจัดบริการได้บ้างในโอกาสวันที่ยุติ หรืองดการเรียน

การสอน เพื่อประกอบกิจกรรมบ้าง และทุกๆ วันพุธ ตอนบ่าย เป็นชั่วโมงกิจกรรม ของ นักศึกษา ทำให้บุคลากรส่วนต่างๆ วางพोजแสวงหากิจกรรมที่สโมสร และสวัสดิการสถาบันจัด ขึ้น พร้อมควบคู่กันไปกับกิจกรรมนักศึกษา สอดคล้องกับ อุดม บุตตะ (2547 : 128) ที่ทำการ วิจัยเกี่ยวกับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนโรงเรียนกีฬา กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา พบสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และ ให้เหตุผลว่ามีเวลาอิสระในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการน้อย ต้องศึกษาเล่าเรียน ฝึกทักษะ การบ้านที่อาจารย์สอนทุกๆ วันจนมืดค่ำ จะหาเวลาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจด้วยอิสระแทนการเข้า ร่วมกิจกรรมเองได้ เฉพาะวันหยุดเรียนเท่านั้น การจัดการเพื่อบริการตามโครงการ จึงทำแบบ ขอไปทีไม่มีเจ้าหน้าที่บริการบ้าง อุปกรณ์ไม่มีบ้าง กำหนดโครงการเลื่อนออกไป เพราะคนไม่ พอเพียงบ้าง จึงทำให้มองเห็นสภาพการจัดกิจกรรมได้ไม่เต็มรูปแบบ จึงปรากฏผลอยู่ในระดับ ปานกลาง

2. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความคิดเห็นของบุคลากรแยกตามตัวแปร เพศ สถานภาพสมรส และอายุ โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านนโยบาย และวัตถุประสงค์ และประเภทกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรม และวิธีการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อการบริการของ สโมสรและฝ่ายสวัสดิการของสถาบัน จัดขึ้นในรูปคณะกรรมการ และพยายามนำตามนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาสุขภาพ เพื่อเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของบุคคล แต่การจัดการอาจไม่สมบูรณ์มากนักอันเนื่องมาจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีน้อย จึง มองไม่เห็นพฤติกรรมที่แสดงในบทบาทต่างๆ อันเป็นผลสะท้อนให้เห็นภาพของการจัดการว่า เป็นไปตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ได้มากเพียงใด อีกทั้งได้มองเห็นลักษณะวิธีการจัดการ กิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภทได้ด้วย จึงปรากฏความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง สอดคล้องกับการวิจัยของอุดม บุตตะ (2547 : 114) เรื่อง สภาพและความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนโรงเรียนกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า สภาพ การจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียนด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ และประเภทกิจกรรม นันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านบุคลากรผู้ ให้บริการ อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดบริการไม่สม่ำเสมอ จ้างบุคลากรมาทำ หน้าที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำกิจกรรมก็ไม่คุ้มกับการจัดการ บุคลากรไม่มีเวลาเพียงพอต่อ การมาเข้าร่วมกิจกรรม เจ้าหน้าที่จึงสนใจน้อย และเกี่ยวกับสถานที่ใช้เป็นที่ยื่นหนังสือ โดยเฉพาะอาคารหอประชุม โรงยิมส์ ต้องรอลาว่างที่เลิกจากการเรียน การสอน อุปกรณ์ เพื่อ ประกอบกิจกรรมมีน้อยมาก เพราะไม่มีเป็นของส่วนสโมสรอาจารย์เอง ต้องขอยืมจากส่วน ราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น อุปกรณ์กีฬา ก็อาศัยจากภาควิชาพลศึกษา ดนตรี ก็ยืมจากภาควิชา ดนตรี การจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมกลางแจ้ง ต้องอาศัยมุมนุสนามโดยมิได้กำหนดตายตัว เพราะ

เกิดความขัดแย้งกับสถานที่เรียนวิชากิจกรรมพลศึกษาบ้าง วิชาพื้นฐานบ้าง ต้องรอลาว่างทำให้เกิดความเบื่อหน่าย จะมีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมโดยแท้จริง จะเป็นกิจกรรมวัฒนธรรม ประเพณี หรือกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มใหญ่ทั้งสถาบัน หรือระหว่างปิดภาคการศึกษา หรือกำหนดหยุดเพื่อจัดกิจกรรมตามนโยบายเท่านั้น เช่นเดียวกันกับที่เห็นสอดคล้องกับ อุดม บุตตะ (2547 : 140) ที่ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียนกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียนกีฬาเกี่ยวกับด้าน ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อย

นอกจากนั้นอาจจะเป็นเพราะว่า บุคลากรผู้ให้บริการขาดความรู้เฉพาะทางในการทำหน้าที่ให้บริการในฐานะผู้นำนันทนาการ ทำให้การทำกิจกรรมไม่ค่อยสะดวก ถูกต้องประทับใจ ตอบคำถาม อธิบายไม่ได้ จึงเป็นประเด็นที่ทำให้มีสภาพอยู่ในระดับน้อยได้

3. ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ตามความคิดเห็นของบุคลากรทั้งโดยรวม และแยกตามเพศ สถานภาพการสมรส และอายุ ต่อด้านต่างๆ ของการจัดกิจกรรมนันทนาการ คือ ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบุคลากร ผู้ให้บริการ และด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ ทุกๆ ด้าน พบมีความต้องการในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรมีความเครียดจากการทำงานอย่างหนักที่จะต้องสอนนักศึกษา บริการนักศึกษาเกี่ยวกับด้านปัจจัยเกื้อหนุนการสอน ทำความสะอาดดูแลอาคารสถานที่ แก้ปัญหากิจการงานอื่นๆ ประจำวัน ทำให้อารมณ์หงุดหงิด บางคนเหนื่อย และเมื่อกลายเป็นความต้องการขจัดความเครียดตามธรรมชาติ ด้วยการแสวงหากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย สุขภาพ จิตใจ เป็นพื้นฐาน ดังนั้น เมื่อสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการจัดโครงการเพื่อบริการนันทนาการ เมื่อใดหากมีเวลาให้ จัดเวลาได้แล้ว จะต้องการเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาจากตัวแปร อายุ ของบุคลากร จะเห็นว่าส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 45 ปี เป็นวัยที่รับผิดชอบงานในตำแหน่งผู้บริหารมาก รับผิดชอบงาน ในปริมาณมาก มีวุฒิภาวะค่อนข้างสูง มีความพร้อมในสถานภาพที่จะแสวงหานันทนาการมาเสริมสร้างคุณลักษณะของตนเอง และนอกจากนั้นต้องการที่จะพบปะสังสรรค์ สร้างความสัมพันธ์อันดีงามของกลุ่มองค์กรร่วมกัน จึงสนใจที่จะแสวงหาความต้องการนันทนาการมากขึ้น เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีงาม ซึ่ง สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 38-40) กล่าวว่า ร่างกายเป็นเซลล์ที่มีชีวิต เมื่อทำงานหนักมากขึ้น เกิดของเสียในเซลล์ทั่วร่างกาย ทำให้ระบบต่างๆ ของร่างกายผิดปกติ ส่งผลกระทบต่อการบริหารร่างกายด้วยการสั่งการให้แก้ปัญหาคลายระบายของเสีย จึงพยายามเคลื่อนไหว พยายามสงบจิตใจ แสวงหาความสุข อันเป็นความต้องการตามธรรมชาติ ถ้าร่างกายมีปริมาณความเครียดมาก ก็มีความต้องการตามธรรมชาติ ที่จะแสวงหาโดยธรรมชาติมากเป็นลำดับ กิจกรรมนันทนาการทุกประเภท เป็นยุทธศาสตร์ หรือเครื่องมือ หรือการรักษาความเครียด การขาดความสมดุลร่างกายเป็นอย่างไรดี ทำให้ร่างกายสุขสบาย เสริมสร้างอารมณ์สุข สนุกสนานเพลิดเพลินทั้งสิ้น และสอดคล้องกับการวิจัยของ ชลิตร์ รัตนะ (2538 : 74-75)

เรื่องการศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า บุคลากรมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นกิจกรรมแต่ละประเภท พบมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ กิจกรรมประเภทกีฬาเกม กรีฑา รองลงมาคือ กิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษา และความต้องการอยู่ในระดับมาก 3 อันดับตามลำดับ คือ อาสาสมัคร กิจกรรมทางสังคม และกิจกรรมกลางแจ้งนอกเมือง

4. ความต้องการการกิจกรรมนันทนาการ ตามความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับวันและช่วงเวลา พบว่าต้องการในวันพุธ ช่วงบ่ายมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเป็นช่วงที่บุคลากรมีโอกาสดำรงจากการปฏิบัติงานในหน้าที่มากที่สุด เพราะตั้งแต่ 12.00 น. – 17.00 น. ของทุกวันพุธ สถาบันให้ถือเป็นช่วงวันกิจกรรมของนักศึกษา กำหนดเป็นนโยบายให้ฝ่ายกิจการนักศึกษาจัดกิจกรรมต่างๆ ให้แก่นักศึกษาในรูปแบบชมรม ในรูปชั้นเรียนเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมองค์การนักศึกษา ฉะนั้นจึงไม่มีการเรียนการสอน อาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ก็จะว่างตามไปด้วย จึงทำให้มีโอกาสใช้เวลาในช่วงนี้ประกอบ เข้าร่วมกิจกรรมที่สนใจได้อย่างอิสระ จึงพิจารณาแสดงความสนใจอยู่ในระดับมากในวันพุธ ช่วงบ่าย

สำหรับวัน เวลาอื่นๆ ที่ต้องจัดเวลาเอง แต่ละบุคคลพบว่า ทุกช่วงเย็น (เวลา 16.00 น. – 19.00 น.) ของวันจันทร์ อังคาร วันพฤหัสบดี วันศุกร์ และวันอาทิตย์ มีความต้องการมากที่สุด เพราะเป็นเวลาเลิกงานปฏิบัติราชการตามปกติ และบุคคลนั้น ไม่มีภาระงานในสถาบันอีกแล้ว สามารถร่วมกิจกรรมได้ยาวนานเลยเวลา และไม่เร่งร้อน ส่วนบางคนรอเวลาปฏิบัติหน้าที่สอนในภาคเย็น บริการงานในภาคเย็น ซึ่งเริ่มปฏิบัติหน้าที่เวลา 17.00 น.–21.00 น. หรือบางคน 19.00 น. – 21.00 น. จึงทำให้พอจะมีเวลาว่างสำหรับร่วมกิจกรรมนันทนาการตามความสนใจได้ และสอดคล้องกับการวิจัยของ ชลิตร์ รัตนะ (2538 : 40) เรื่อง การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบวันเวลาที่บุคลากรต้องการร่วมกิจกรรมนันทนาการมากที่สุด คือ วันจันทร์ รองลงมา คือ วันพุธ และเวลาที่ชอบมากที่สุด คือ ช่วงเย็นของทุกวัน

ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันควรถือเป็นนโยบาย และจัดโครงการกิจกรรมนันทนาการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
2. สถาบันควรแยกการจัดสภาพบางส่วนออกจากการจัดบริการนักศึกษา
3. ควรให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างจริงจัง
4. กรรมการบริหารสถาบันทุกคนควรเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการอย่างแท้จริง
5. ควรจัดกิจกรรมทุกประเภทหรือหลายประเภทให้เลือกตามชอบใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการในตัวแปรอื่นๆ
2. ควรศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมให้มากกว่านี้
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของกลุ่มประชากรหลายๆ สถาบัน
4. ควรศึกษาปัจจัยอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เช่น อิทธิพลกลุ่มเพื่อน กลุ่มอาชีพ ค่านิยมทางสังคม ว่ามีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

- กรรณิกา พันธ์อำพล. (2529). ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาในสถาบันผลิตครูจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานสถาบันราชภัฏ. (2545). แผนพัฒนาคุณภาพนักศึกษาของสถาบันราชภัฏในฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏ กระทรวงฯ.
- กฤต คำนูนธรรม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ภทริยา อินทร์สุวรรณ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สโมสร อาจารย์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม เมื่อ 14 สิงหาคม 2546.
- กฤษณา ตักดิ์ศรี. (2534). มนุษย์สัมพันธ์ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยาการพิมพ์.
- ✓ กำโชค ผ่องสุวรรณ. (2538). ผู้นำสันตนาการ. กรุงเทพฯ : เกษมศรีการพิมพ์.
- คงศักดิ์ เจริญรักษ์. (2527, มกราคม). "นันทนาการกับความต้องการของมนุษย์," วารสาร สุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ. 10(2).
- คณิต เขียววิชัย. (2531). การจัดกิจกรรมนันทนาการชุมชนในเขตภาคตะวันตกของประเทศ ไทย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ✓ จรินทร์ ธานีรัตน์. (2528). นันทนาการชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- . (2532). นันทนาการชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ✓ จันท์ ผ่องศรี. (2530). นันทนาการชุมชนและโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ✓ เจริญ กระบวนรัตน์ และคนอื่น ๆ. (2525). ความต้องการรับบริการทางด้านการออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการและนิสิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เจน ณะศิริ. (2539). สมาริกับคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สายน้ำ.
- ✓ ชลิตร์ รัตน์ะ. (2538). ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาติรี ศิรินาม. (2543). การบริหารสำนักงาน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐาน สถาบันราชภัฏ จันทรเกษม.
- ธีระ นทีวุฒิกุล. (2521). การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ✓ บรรจง คณะวรรณ. (2532). "กิจกรรมเสริมสร้างลักษณะนิสัย," การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมนันทนาการในโรงเรียนประถมศึกษา. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). การวิจัยเบื้องต้น. บทสารความ. กรุงเทพฯ : อภิชาติการพิมพ์.
- ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์ และคนอื่น ๆ. (2523). การใช้เวลาว่าง และกิจกรรมนันทนาการ ของประชากรกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ✓ ประเวศ วะสี. (2530). ทิศทางอนาคตไทยเพื่อความสุขถ้วนหน้า. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชาวบ้าน.
- ปรีชา อุทิสเน. (2544). "การดนตรีและเพลง," เอกสารประกอบการสอนดนตรีและเพลง. กรุงเทพฯ : คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิสมัย พลายงาม. (2539). การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรม ผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ✓ ฟอง เกิดแก้ว. (2532). "โครงการพลศึกษา," สุขศึกษาและนันทนาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ราศรี แก้วนพรัตน์. (2535). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเหนื่อยหน่ายในการทำงานของ พยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันราชภัฏจันทรเกษม. (2545). รายงานการวิเคราะห์แผนพัฒนาสถาบัน ปีงบประมาณ 2545. กรุงเทพฯ : ฝ่ายแผนงาน สถาบันฯ.
- ✓ สมบัติ กาญจนกิจ. (2544). นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุปราณี ขวัญบุญจันทร์. (2534). ความต้องการออกกำลังกายของบุคลากร มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพรรณ จิตภักดี. (2533). ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ วัฒนาวงศ์. (2538). จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ✓ หลุย จำปาเทศ. (2533). จิตวิทยาในการจูใจ. กรุงเทพฯ : สามัคคีสาส์น.

อรุณ รักธรรม. (2527). *หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย.

อุดม บุตตะ. (2547). *สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนโรงเรียนกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา*. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Butler, George D. (1959). *Introduction to Community recreation*. New York : McGraw-Hill Book.

Chistopher, Elizabeth Ann. (1977, April). "A Survey of the Lifetime Sports Needs and Interests of Senior Citizens in Middle Tennessee," *Dissertation Abstracts International*. 37(10) : 6341 - A.

Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essential of psychological testing*. New York : Harper and Row.

Crandall, John G. (1977, May). "The Worth of Intercollegiate Athletics to the Small Private Liberal Arts College," *Dissertation Abstracts International*. 37(4) : 7020 - 7201A.

Holbrook, James Edward. (1992, February). "Current Problem and Trends in Facility Planning for Health, Physical Education, Reaction and Athletics at Colleges and Universities," *Dissertation Abstracts International*. 37 : 2735 - A.

Howell, R. & Howell, M. (1987). *Foundation of Health*. Alberta : Canada Corton.

Humphrey, Robert D. (1970). "The Relationship of Participation in out of School Activities to School Achievement," *Thesis Abstract*. No.6, Indiana : School of Indiana University.

Kraus, R. (1984). *Recreation and Leisure in Modern Society*. 3rd ed. Glenview : Foreman.

Kregcie, Robert V. & Morgan Daryle M. (1970). "Determining Sample Size for Research activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 608.

Maslow, Abraham Horold. (1970). *Motivation and personality*. 2nd ed. New York : Harper and Row.

Meyer, Lordgec. (1979, August). "A Study of Sports and Leading Activities Program in the Secondary School of Minnesota," *Dissertation Abstracts International*. 33 : 6432A.

- Ogura, O. & Yamaguchi Y. (1988). "A Longitudinal Study of Dropout from a Fitness Club : A Case Study a Management Perspective," *Abstracts New Horizons of Human Movement*. 129.
- Yamaguchi, Y. & Okada K. (1988). "A Study of Adherence to a Fitness Club : A User's Perspective," *Abstracts New Horizons of Human Movement*. 128.

แบบสอบถามในการวิจัย เรื่อง สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร ในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนทุกข้อ เพราะข้อความทุกข้อมีความสัมพันธ์กัน และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิเคราะห์ มีคุณค่าต่อการวิจัย คำตอบของท่านจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการกิจกรรมการนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์
2. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
4. ด้านประเภทของกิจกรรม

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
วันและช่วงเวลาที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความและเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพที่เป็นจริง

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. สถานภาพ

- ☐ โสด
☐ สมรส

3. อายุ

- ☐ 30 ปีลงมา
☐ 31-45 ปี
☐ 46 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

คำชี้แจง คำถามในส่วนนี้จะถามใน 2 ลักษณะ คือ สภาพ หมายถึง ภาวะหรือสภาพที่เป็นจริงเป็นอยู่ประจำในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ

ความต้องการ หมายถึง ความประสงค์ที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ผู้วิจัยกำหนดสภาพที่เป็นจริงและความต้องการ ดังนี้

1. ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์
2. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
4. ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ

การตอบแบบสอบถาม

1. ให้พิจารณาภาพที่เป็นจริงแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างส่วนแรก
2. ความต้องการ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ถัดไป

สภาพที่เป็นจริง	ความต้องการ
ช่องเลข 5 หมายถึง สภาพที่พบอยู่ในปัจจุบัน เหมาะสมมากที่สุด	ช่องเลข 5 หมายถึง ต้องการมากที่สุด
ช่องเลข 4 หมายถึง สภาพที่พบอยู่ในปัจจุบัน เหมาะสมมาก	ช่องเลข 4 หมายถึง ต้องการมาก
ช่องเลข 3 หมายถึง สภาพที่พบอยู่ในปัจจุบัน เหมาะสมปานกลาง	ช่องเลข 3 หมายถึง ต้องการปานกลาง
ช่องเลข 2 หมายถึง สภาพที่พบอยู่ในปัจจุบัน เหมาะสมน้อย	ช่องเลข 2 หมายถึง ต้องการน้อย
ช่องเลข 1 หมายถึง สภาพที่พบอยู่ในปัจจุบัน เหมาะสมน้อยที่สุด	ช่องเลข 1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 2

1. สภาพและความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการโดยคำนึงถึงองค์ประกอบ ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์

[illegible]

รายการ	สภาพที่เป็นจริง					ความต้องการ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. จำนวนผู้สำหรับเก็บเสื้อผ้าให้ผู้มาร่วมกิจกรรม นันทนาการ										
7. สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวและห้องน้ำ สะดวกถูกสุขลักษณะ										
8. การจัดนำดื่มไว้บริการผู้มาร่วมกิจกรรม นันทนาการสะอาดและเพียงพอ										
9. จำนวนและประเภทของอุปกรณ์ให้เลือกประกอบ กิจกรรมมีความหลากหลาย										
10. สถานที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่าง เพียงพอ										
11. อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการมี มาตรฐานและความปลอดภัย										

4. สภาพและความต้องการในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ ด้านประเภทกิจกรรม
นันทนาการ

รายการ	สภาพที่เป็นจริง					ความต้องการ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ										
1. กีฬา										
2. ดนตรีและเพลง										
3. เกมในร่ม										
4. เดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ										
5. เกมกลางแจ้ง										
6. งานสังคม										
7. เสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ										
8. พัฒนาจิตใจและความสงบสุข										

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการวันและช่วงเวลาเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความ วันและช่วงเวลาที่ต้องการในการ
ประกอบกิจกรรมนันทนาการ (เลือกได้มากกว่า 1 รายการ)

วันและช่วงเวลาที่ต้องการร่วมกิจกรรมนันทนาการ (เลือกได้มากกว่า 1 รายการ)

ช่วงเวลา

เข้าหมายถึง 6.00 – 9.00 น.

บ่ายหมายถึง 13.00 – 15.00 น.

เย็นหมายถึง 16.00 – 19.00 น.

วันจันทร์ ช่วงเวลา	☐	เช้า	☐	บ่าย	☐	เย็น
วันอังคาร ช่วงเวลา	☐	เช้า	☐	บ่าย	☐	เย็น
วันพุธ ช่วงเวลา	☐	เช้า	☐	บ่าย	☐	เย็น
วันพฤหัสบดี ช่วงเวลา	☐	เช้า	☐	บ่าย	☐	เย็น
วันศุกร์ ช่วงเวลา	☐	เช้า	☐	บ่าย	☐	เย็น
วันเสาร์ ช่วงเวลา	☐	เช้า	☐	บ่าย	☐	เย็น
วันอาทิตย์ ช่วงเวลา	☐	เช้า	☐	บ่าย	☐	เย็น

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	ภัทรียา อินทร์สุวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	8 ธันวาคม 2521
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	79/457 หมู่บ้านธารารมณณ์ ถนนสุขาภิบาล 3 แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240
สถานที่ทำงาน	บริษัทอนันต์ไลน์ ออโต้โมบิลส์ จำกัด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2539	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนระยองวิทยาคม
พ.ศ.2542	ปริญญาตรี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สาขา นิเทศศาสตร์ วิชาเอก การประชาสัมพันธ์
พ.ศ.2546	วท.ม. (การจัดการนันทนาการ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร